Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 101 (5092).
5 МАЙ 1983 й.
ПАЙШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ДЎСТОНА СУҲБАТ

4 май куни КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Ю. В. Андропов ГДР партия-давлат делегациясига бошчилик қилган ГБСП Марказий Комитетининг Бош секретари, ГДР Давлат Кенгашининг Раиси Э. Хонеккер билан учрашди.

Учрашувда иккала қардош партия ва социалистик давлат ўртасидаги ҳамкорлик ва биргаликда ҳаракат қилишнинг муҳим масалалари, шунингдек баъзи халқаро проблемалар муҳокама қилинди.

Суҳбат тўла ҳамжиҳатлик, самимият ва дўстлик руҳида ўтди.

(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ БЮРОСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюроси ўзининг навбатдаги мажлисида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Б. Р. Раҳимовнинг, республика қишлоқ хўжалик министри А. А. Уркинбоевнинг, мева-сабзавот хўжалиги министри О. Алимовнинг, «Госкомсельхозтехника» раиси М. Э. Эгамбердиевнинг, республика қишлоқ хўжалик министрининг ўринбосари, ипакчилик бош бошқармасининг бошлиғи Э. Ҳ. Тожиевнинг қишлоқ хўжалик ишлари қандай бораётганлиги тўғрисидаги ахборотини тинглади. Ғўза ва бошқа экинлар парваришини кучайтириш, пахта етиштиришнинг илғор Тошкент технологиясини жадаллик билан жорий этиш, мўл ва эртанги ҳосил олиш зарурлигига партия ва совет органларининг, область ва район агросаноат бирлашмаларининг эътибори жалб қилинди.

Бюро чорвачиликни механизациялаш даражасини янада ошириш ҳамда республика колхоз ва совхозларининг чорвачилик комплексларига, паррандачилик фабрикалари ва фермаларига техника хизмати кўрсатиш тадбирлари тўғрисидаги масалани кўриб чиқди ва тегишли қарор қабул қилди.

Бюро 11 май куни Сурхондарё областида коллектив пудратни республика қишлоқ хўжалигига жорий этишга бағишланган семинар-кенгаш ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилди.

Бюро 1983 йилда ҳосил йиғим-теримини, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ва ем-хашак тайёрлашни ҳамда 1983—1984 йил мавсумида чорва қишловини муваффақиятли ўтказишни таъминлаш юзасидан қўшимча тадбирларни кўриб чиқди.

Республикада стоматология хизматини янада ривожлантириш тадбирлари муҳокама қилинди. Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигига стоматология муассасалари фаолиятини яхшилаш, стоматология ёрдами кўрсатиш ҳамда протез қўйишнинг илғор формалари ва методларини кенг жорий этиш топширилди.

Бюро 19—20 май кунлари Самарқанд шаҳрида рус тилига бағишланган республика илмий-амалий конференциясини ўтказиш тўғрисидаги таклифни маъқуллади.

Бюро бошқа баъзи масалаларни ҳам муҳокама этиб, тегишли қарорлар қабул қилди.

тонгги газеталарда

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси Ю. В. Андропов 3 май куни Кремлда ГБСП Марказий Комитетининг Бош секретари, ГДР Давлат Кенгашининг Раиси Э. Хонеккерга Ленин ордени ва Совет Иттифоқи Қаҳрамони «Олтин Юлдуз» медалини топширди.

Мукофотни топшириш чоғида Г. А. Алиев, М. С. Горбачев, В. В. Гришин, А. А. Громико, Н. А. Тихонов, Д. Ф. Устинов, В. И. Долгих, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, М. В. Зимянин, И. В. Капитонов, К. В. Русаков, Н. И. Рижков ўртоқлар, бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар. ГДР томонидан партия-давлат делегацияси аъзолари бор эдилар.

Мукофотни топшириш маросимида ўртоқ Ю. В. Андропов нутқ сўзлади.

Ўртоқ Э. Хонеккер жавоб нутқи сўзлади. **(Мукофотни топшириш маросими ҳақидаги тўла ҳисобот тонгги газеталарда эълон қилинган).**

ИЖОДИЙ МУВАФФАҚИЯТЛАР БИЛАН ҚУТЛАЙМИЗ!

МУСОБАҚАНИ ЁРИТИШДАГИ МУВАФФАҚИЯТЛАРИ УЧУН

СССР Журналистлар союзи правлениесининг секретариати 1982 йилда матбуот, телевидение ва радиода социалистик мусобақани энг яхши ёритиш учун ўтказилган Бутуниттифоқ конкурси натижаларини якунлади.

Бошқа бир қанча коллективлар қатори **«Правда Востока»** республика газетаси билан **«Коммунист»** ва **«Андижанская правда»** (Ўзбекистон ССР) область газеталари редакциялари СССР Журналистлар союзининг пул мукофотлари ҳамда Фахрий ёрлиқлари билан тақдирландилар.

Катта халқ хўжалик ва тарбиявий аҳамиятга эга бўлган газета кампанияларини ўтказганлиги учун бир қанча коллективлар қатори **«Совет Ўзбекистони»** ва **«Ҳақиқати Ўзбекистон»** республика газеталари коллективлари ҳам СССР Журналистлар союзининг пул мукофотлари ҳамда Фахрий ёрлиқлари билан тақдирландилар. Мазкур редакцияларнинг коллективлари бу мукофотга уч марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳамроқул Турсунқулов номли (Ўзбекистон ССР, Янгийўл райони) ва В. И. Ленин номли (Тожикистон ССР, Турсунзода райони) колхозлари мисолида икки қардош республика пахтакорлари мусобақаси тажрибасини ёритишдаги кўп йиллик хизматлари учун сазовор бўлдилар.

ЭНГ ЯХШИ ЖУРНАЛИСТИК АСАРИ УЧУН

СССР Журналистлар союзи правлениесининг секретариати 1982 йилги энг яхши журналистик асарлар учун бериладиган мукофотларни ҳам эълон қилди.

Ушбу мукофотга сазовор бўлганлар орасида «Қишлоқ ҳақиқати» (Ўзбекистон ССР) республика газетаси редакциясининг бўлим мудири **С. Ж. Сайдалиев** ҳам бор. Унинг Ғарбий Сибирдаги янги қурилишларда ишлаётган ўзбек ишчилари меҳнати тўғрисидаги туркум очерклари бу мукофотга лойиқ кўрилди.

Ўзбекистон Журналистлар союзи правлениесининг секретариати 1982 йилда ўтказилган республика ижодий конкурсларини якунлади.

Энг яхши журналистик асарлар конкурси бўйича қуйидагиларга пул мукофотлари берилиб, Ўзбекистон Журналистлар союзи мукофоти лауреати нишони ва дипломи топширилади.

— **Баранов** Альфред Александрович, ЎзТАГ республика ахбороти бош редакторининг ўринбосари — «Тюмень миллионига қўшган ҳиссамиз» репортаж-тематик саҳифа учун. Репортаж «Правда Востока», «Тюменская правда» газеталарида ва бир қанча бошқа газеталарда, «Партия турмуши»—«Партийная жизнь» журналида эълон қилинган;

— **Жўрабоев** Анвар, «Совет Ўзбекистони санъати» журнали редакциясининг масъул секретари — «Правда» газетасида босилган «Камалак жилолари», «Совет Ўзбекистони санъати» журналида босилган «Самарқанд нони» материаллари, «Дил суҳбати» рубрикаси остида адабиёт ва санъат арбоблари билан интервьюси учун;

— **Раҳимбергенова** Солия, «Хоразм ҳақиқати» газетаси редакцияси пропаганда бўлимининг мудири. «Қизлар клуби» рубрикаси остида шу газетада босилган мақолалари учун;

— **Саъдуллаев** Номоз, «Совет Ўзбекистони» республика газетасининг мухбири — қоракўлчилик проблемалари ҳақида шу газетада эълон қилган мақолалар туркуми учун;

— **Тэлль** Рустем Вильгельмович, «Социалистическая индустрия» газетасининг ўз мухбири — «Правда Востока» газетасида эълон қилинган «Давлат кишиси», «Тошкентдан борган қозоғистонликлар» очерклари ва «Улар кимга хизмат қиладилар» сарлавҳали мақоласи учун;

— **Фитц** Александр Владимирович, «Комсомолец Узбекистана» газетасининг редактори ва **Шатуновский** Олег Борисович, шу газета редакцияси комсомол турмуши бўлимининг мудири — «Бизлар уч миллионмиз» очерклар тўплами учун. Тўпламни «Ёш гвардия» нашриёти чиқарган;

Энг яхши журналистик ишлар учун қуйидагилар дипломлар билан мукофотланди:

— **Абзалов** Музаффар Маҳаматович, Ўзбекистон телевидениеси қишлоқ хўжалик программалар бош редакциясининг бош редактори; **Шораҳмедов** Шуҳрат Илёсович, шу редакциянинг катта редактори;

— **Иноземцева** Лариса Александровна, Ўзбекистон телевидениеси музикали программалар бош редакциясининг режиссёри; **Жидков** Владимир Антонович, Самарқанд область «Ленинский путь» газетаси редакторининг ўринбосари; **Ибаев** Маҳмуджон Жалилович, Андижон область «Коммунист» газетаси редакциясининг бўлим мудири; **Иброҳимов** Ҳусан, «Ўқитувчилар газетаси»нинг мухбири; **Костиря** Вячеслав Афанасьевич, «Огонёк» журналининг мухбири; **Мелибоев** Аҳмаджон, «Ёш гвардия» нашриёти бош редакторининг ўринбосари; **Пўлатов** Султон «Жиззах ҳақиқати» область газетаси редакциясининг бўлим мудири; **Шофман** Инна Иосифовна, «Экономика и жизнь» журнали редакциясининг бўлим редактори.

«Бузилмас иттифоқнинг 60 йиллиги» шиори остида конкурс юзасидан республика ва область оммавий ахборот органлари группаси бўйича:

— Биринчи мукофот ва I даражали диплом «Правда Востока» газетаси редакцияси коллективига;

— иккинчи мукофотлар ва иккинчи даражали дипломлар — Ўзбекистон телевидениесининг «Ишчанлик вазиятидаги учрашувлар» туркум эшиттиришлари коллективи ва «Ҳақиқати Ўзбекистон» газетаси редакцияси коллективига;

— учинчи мукофотлар ва учинчи даражали дипломлар — «Наманган ҳақиқати» область газетаси ва Фарғона область радиоэшиттириш комитети коллективларига;

район ва шаҳар газеталари группаси бўйича:

— биринчи мукофот ва биринчи даражали диплом — «Тошкент оқшоми» шаҳар газетаси редакцияси коллективига;

— иккинчи мукофотлар ва иккинчи даражали дипломлар — Қўқон шаҳар «Знамя труда» газетаси ва Жалолқудуқ район «Олға» газетаси (Андижон область) редакциялари коллективларига;

— рағбатлантирувчи мукофот ва диплом—Задарё район «Коммунизм йўли» газетаси (Наманган области) коллективига берилди.

Конкурсда актив қатнашганлиги учун Фарғона область «Коммуна», Андижон область «Коммунист», «Ферганская правда» область газеталари, Тўрақўрғон район «Машъал» газетаси коллективлари, Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетининг ижодий ходимларидан Абдуқодиров Абдуллажон Абдуғаниевич, Ботирбеков Турсунбой, Амиров Шавкат, Носиров Абдулхай, Сурхондарё область «Ленин байроғи» газетаси редакциясининг масъул секретари Абдураҳмонов Раҳматулла, «Жиззах ҳақиқати» область газетаси редакциясининг ходими Одилов Тожи дипломлар билан мукофотландилар.

Социалистик мусобақани энг яхши ёритганлик учун конкурси бўйича:

— мукофот ва диплом — «Ёш ленинчи» газета редакцияси коллективига;

— мукофотлар ва дипломлар — «Тошкент ҳақиқати» ва «Хоразм ҳақиқати» область газеталари редакциялари коллективларига;

— мукофотлар ва дипломлар—Жиззах район радиоэшиттириш ва СССР 50 йиллиги номли Тошкент трактор заводининг кўп тиражли «Тракторстроитель» газетасининг коллективларига берилди.

Конкурсда актив қатнашганлиги учун республика радиосининг, «Андижанская правда», «Наманганская правда» область газеталари, Оқолтин район «Оқ олтин», Олтинкўл район «Коммунистик меҳнат учун», Боёвут район «Ленин байроғи», Бувайда район «Олға», Марҳамат район «Оқ олтин» газеталари, «За цветние металли», «Ишчи шарафи», «Рабочая честь» кўп тиражли газеталар редакцияларининг коллективлари дипломлар билан мукофотландилар.

«Пахтакорнинг олтин қўллари» шиори остида конкурси бўйича:

— мукофот ва диплом «Қишлоқ ҳақиқати» — «Сельская правда» республика газеталари редакцияси коллективига;

— мукофотлар ва дипломлар—«Жиззах ҳақиқати» ва «Қашқадарё ҳақиқати» область газеталарининг редакциялари коллективларига;

— мукофотлар ва дипломлар—«Вечерний Ташкент» шаҳар газетаси ва Чортоқ район «Чортоқ ҳақиқати» (Наманган области) газетаси редакциялари коллективларига берилди.

Конкурсда актив қатнашганлик учун Китоб район «Ғалаба» газетаси (Қашқадарё области) редакцияси коллективи, Сурхондарё область «Ленин байроғи» газетасининг катта мухбири Ҳикматов Шомил Шерматович дипломлар билан мукофотландилар.

Ҳарбий-ватанпарварлик тематикасини энг яхши ёритиш конкурси бўйича:

— биринчи мукофотлар ва I даражали дипломлар —«Правда Востока» республика газетаси ва «Сирдарё ҳақиқати» область газетаси редакцияларининг коллективларига;

— иккинчи мукофотлар ва II даражали дипломлар — «Комсомолец Узбекистана» ва «Ленин байроғи» республика газеталари редакцияларининг коллективларига;

— учинчи мукофотлар ва III даражали дипломлар — «Хорезмская правда» область газетаси ва Чуст район «Чуст ҳақиқати» газетаси (Наманган области) редакцияларининг коллективларига берилди.

Конкурсда актив қатнашганлиги учун Бухоро район «Ленин байроғи» газетаси редакциясининг коллективи диплом билан мукофотланди.

Район, шаҳар ва кўп тиражли газета редакцияларида оммавий ишни энг яхши йўлга қўйганлик учун М. И. Ульянова номидаги конкурс бўйича:

— биринчи мукофот ва I даражали диплом — Тошкент кабель заводининг «За электрификацию» кўп тиражли газетаси коллективига;

— иккинчи мукофотлар ва II даражали дипломлар — Наманган район «Учқун» газетаси ва Фарғона район «Шонли меҳнат» газетаси редакцияларининг коллективларига;

— учинчи мукофотлар ва III даражали дипломлари — КПСС XXV съезди номли Бухоро тўқимачилик комбинатининг «Бухоро тўқимачиси» — «Текстильщик Бухари» кўп тиражли газетаси ва Избоскан район «Пахтакор» газетаси (Андижон области) редакцияларининг коллективларига берилди.

БУГУН—МАТБУОТ КУНИ

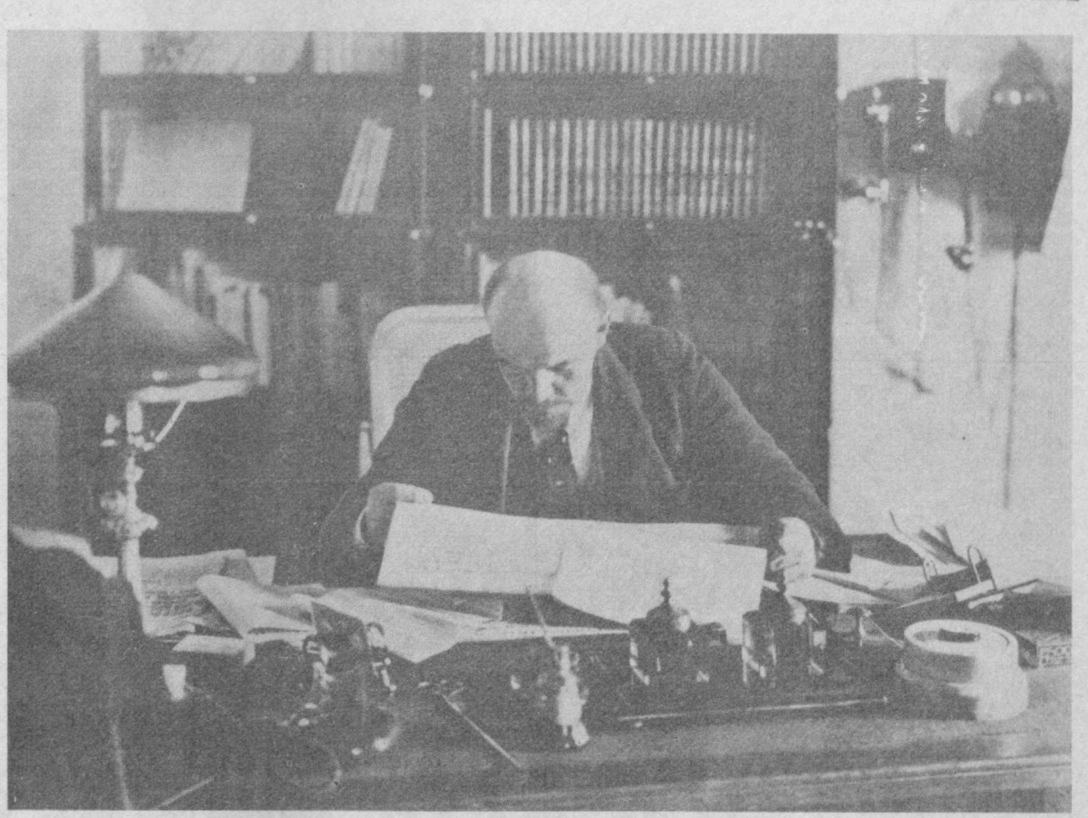

В. И. Ленин Кремлдаги ўз иш кабинетида. 1918 йил, октябрь. ТАСС фотохроникаси.

Кўп нусхали газеталар саҳифаларида

ИШЧИЛАРГА ҚУЛАЙЛИК

«Узбектекс т и л ь маш» ишлаб чиқариш бирлашмасининг «Кокандтекстильмаш» филиалида ғайри-табиий цех очилди. Бу ерда металл ва дастгоҳларнинг шовқини йўқ. Янги бино савдо, маиший хизмат ходимлари ва медик-консультантлар ихтиёрига берилди. Тушлик танаффус пайтида, сменадан кейин корхона ишчилари бу ердан маҳсулот ва ярим фабрикатларни жуда оз вақт сарфлаб харид қилишлари, шунингдек, омонат касса хизматидан фойдаланишлари мумкин. Бу ерда алоҳида хоналарда ошхона ҳамда тиббий консультация жойлашган.

— Заводда маиший хизмат комплексининг вужудга келтирилиши, натижасида, — дейди завод касаба союз комитети раиси О. Нурматов, — кечикиш, шунингдек, иш жойидан кетиб қолиш ҳолларига барҳам берди. Яқинда корхонамизда соат, пойафзал ремонти пунктларини очиш мўлжалланмоқда. Айни пайтда мева ва сабзавотлар савдосини йўлга қўйиш учун павильон қурилиши бошлаб юборилди.

Корхонанинг бош корпусида ҳам маиший хизматни яхшилаш бўйича кўплаб ишлар муваффақият билан амалга оширилмоқда.

«Машиностроитель».

СОЛДАТ МАКТУБЛАРИ

СССР Қуролли Кучлари сафида хизмат қилиш совет гражданларининг фахрли бурчидир. В. П. Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси 31-цехининг кўплаб ёш ишчилари айни пайтда Ватан олдидаги ана шу муқаддас бурчларини шараф билан бажармоқдалар.

Армияга кетишдан олдин ҳар бир чақирилувчига чин дилдан, виждонан хизмат қилиш, орденли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси шаънига доғ туширмаслик вазифаси наказ сифатида юклатилади. Цех бошлиғи номига ҳарбий қисмлардан келаётган миннатдорчилик мактублари, фахрли ёрлиқлар йигитлар ўз бурчларини эсдан чиқармаётганликларидан далолат бериб турибди. Тошкентга отпускага келган аскарлар билан бўлаётган учрашувлар, айниқса, қадрлидир.

Цех коллективи солдатлар билан яқин алоқада бўлиб келмоқда. Шу сабабли мардлик ва матонат мактабини шараф билан ўтаган кўплаб йигитлар ўз иш жойларига қайтишмоқда. Масалан, темир йўл қисмларида хизмат қилган У. Султонов, артиллериячи В. Чернишевлар хизматдан кейин корхонада муваффақият билан меҳнат қилишмоқда.

Игорь Шулепиннинг Совет Армиясига чақирилганига ҳам мана бир йил бўлмоқда. «Дастлаб жуда ҳам қийин бўлди, — ёзади у ўз хатларида. — Қийинчиликларни енгиб ўтиш, муваффақиятга интилиш керак — шунинг учун ҳам биз солдатмиз».

И. Шулепинга ҳарбий хизматдаги қийинчиликларни енгиб ўтишда иш жойида олган кўникмалари катта ёрдам берди. Яқинда уни деворий газетанинг фаол мухбири сифатида рота деворий газетасининг редактори қилиб тайинлашди.

«Ударник».

ХОТИРЛАШ ВАХТАСИ

Тошкентда Мотамсаро она монументи пойидаги абадий машъала ёнига, жангчилар қабристонидаги Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари ёдгорликлари пойига гулчамбарлар ва гул шодалари қўйилди.

4 май куни бу ерда митинг бўлиб ўтди. Митингга шаҳар комсомоллари ва ёшлари, Бутуниттифоқ революцион ва Меҳнат шуҳрати жойлари бўйлаб юриш қатнашчилари, Улуғ Ватан уруши ветеранлари, пионерлар, Совет Армияси жангчилари келдилар. Нотиқлар совет кишиларининг Улуғ Ватан урушида кўрсатган қаҳрамонлиги тўғрисида, меҳнат зафарлари ва бугунги ишлар ҳақида, ғалаба нури мамлакат ёшларини совет халқи шон-шуҳрати ва жасорати маршрутлари сари бошлаётганлиги тўғрисида гапирдилар.

9 майгача давом этадиган хотирлаш вахтаси кунларида республиканинг барча комсомол ва пионер ташкилотларида ёшлар митинглари, мардлик сабоқлари бўлиб ўтади. Бу учрашувларда Улуғ Ватан урушининг қатнашчилари фахрий меҳмонлар сифатида иштирок этадилар. Ҳаваскор артистларнинг концертлари, махсус фотокўргазмалар Ватанимиз озодлиги ва мустақиллигини қаттиқ туриб ҳимоя қилган ана шу мўътабар кишиларга бағишланади.

Ўзбекистоннинг шаҳар ва қишлоқларида хотирлаш вахтасига бағишланиб спорт мусобақалари, агитмотокросслар ва югуришлар, «Зарница» ва «Орленок» ҳарбий-спорт ўйинлари ўтказилади.

(ЎзТАГ мухбири).

Юксак мукофот

«Матбуот» полиграфия ишлаб чиқариш бирлашмаси бош корхонасининг коллективи 1983 йил биринчи квартали якунлари бўйича социалистик мусобақада эришган муваффақиятлари учун СССР Нашриётлар, полиграфия ва китоб савдоси ишлари Давлат комитети ва маданият ходимлари касаба союзи Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан мукофотланди.

Матбаачилар ўзларининг касб байрамларини ҳам яхши кўрсаткичлар билан кутиб олмоқдалар. Ўтган тўрт ой ичида пландан ташқари 100 минг сўмлик босма маҳсулот реализация қилинди, меҳнат унумдорлиги 9,4 процентга ошди. Йил бошидан бери 50 номдағидан зиёд турли китоб ва брошюралар ишлаб чиқарилди. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидовнинг беш томлик «Танланган асарлари», Мирмуҳсин асарларининг тўртинчи томи, В. Каневецнинг «Ульяновлар», Л. Солдадзенинг «Абу Али ибн Сино» романлари ва бошқа китоблар шулар жумласидандир.

Тошкентнинг 2000 йиллиги шарафига авж олаётган меҳнат беллашувида ҳарф териш, босма ва муқовалаш цехларининг коллективлари пешқадамлик қилишмоқда. Босмахонанинг пешқадам ишчилари— М. Зайтаев, М. Файзиев, М. Худратов, гравер И. Фокин апрель ойининг охирларида беш йиллик топшириқларини бажарганликлари ҳақида рапорт бердилар.

* * *

СУРАТЛАРДА: **корхонанинг илғор ишчиси муқоваловчи Нигора Алиева; офсет цехининг Тоҳир Алимов бошлиқ бригадаси аъзолари.**

Р. Альбеков фотолари.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● **БУХАРЕСТ. Ажерпресс агентлигининг хабар қилишича, 1983 йилнинг биринчи январида Руминия аҳолиси 22.527.235 кишига етган. Утган йили мамлакат тарихида болалар ўртасида ўлим энг паст кўрсаткичга тушганлиги, туғилиш эса бирмунча камайганлиги қайд этилди.**

● БУЭНОС-АЙРЕС. Ҳозирги вақтда Лотин Америкасида қаровсиз болалар қарийб 40 миллионга етган, деди бу ерга келган БМТ болалар фонди раҳбарларидан бири Петер Такон. Мавжуд маълумотларга кўра Бразилиянинг ўзидагина 20 миллион қаровсиз бола бор. Колумбияда 14 ёшгача бўлган шундай болалардан 4 миллиони оғир меҳнат қилиб, кун кечиришга мажбур бўлмоқда. Қаровсиз болалар проблемаси, деб таъкидлади П. Такон, Лотин Америкасида энг кескин проблемалардан биридир. Буни ҳал этиш учун кўп йил керак бўлади.

● **БОНН. Шу йилнинг охирига бориб ГФРда «ортиқча кишилар» 2,8 миллионга етади. Бу лар / мамлакатдаги жами меҳнатга қобилиятли аҳолининг 10 проценти демакдир. Ғарбий Германиядаги бешта етакчи иқтисодий институт томонидан тайёрланган жаҳон экономикасининг аҳволи ва уни ривожлантириш истиқболлари тўғрисида бу ерда эълон қилинган ҳисоботда ана шу маълумотлар келтирилди. (ТАСС).**

Карл Маркс туғилган куннинг 165 йиллигига

ГЕНИАЛ МУТАФАККИР, ОТАШИН РЕВОЛЮЦИОНЕР

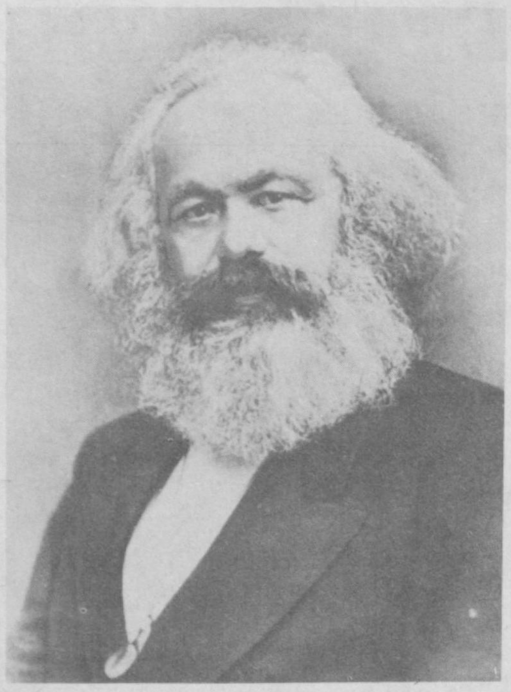

Маркс таълимоти тўғри бўлганлиги учун ғоят кучли таълимотдир!

В. Ульянов (Ленин)

ИНСОНИЯТ ДАҲОСИ

Шу кунларда тараққийпарвар инсоният, барча мамлакатларнинг коммунистлари илмий коммунизм асосчиси, оташин революционер, жаҳон пролетариатининг йўлбошчиси ва устози Карл Маркс туғилган куннинг 165 йиллигини кенг нишонламоқдалар, меҳнаткашлар бахт-саодати учун мислсиз курашчининг ёрқин хотирасини ҳурмат билан эъзозламоқдалар. К. Маркс 1818 йил 5 майда Трир шаҳрида туғилди. К. Маркснинг туғилган куни том маънода пролетариат ва мазлумлар бахтининг туғилган куни бўлди. Чунки у ишчилар синфининг идеологияси — илмий коммунизм назариясини яратиб, унга эркин ва бахтли ҳаёт қуриш йўлини кўрсатиб берди.

К. Маркс революцияларни тарихнинг локомотивлари деб атар эди. Ҳақиқатан ҳам В. И. Ленин ибораси билан айтганда, революциялар эзилганлар ва эксплуатация қилинганларнинг байрамларидир. Инсониятнинг ҳақиқий тарихи, — деб таъкидлаган эди К. Маркс, — пролетар революцияларидан бошланади, унгача бўлган тарих тарихнинг дебочасидир. К. Маркс инсониятнинг бутун ўтмиш тарихи синфлар кураши тарихидан иборат эканлигини, хилма-хил ва мураккаб сиёсий курашларнинг ҳаммасида гап ҳамиша худди шу жамиятдаги синфлардан қайси бирининг ижтимоий ва сиёсий жиҳатдан ҳукмронлик қилиши тўғрисида, эски синфларнинг ҳукмронлигини сақлаб қолишга интилганликлари тўғрисида, кўтарилиб келаётган янги синфларнинг ҳокимиятни қўлга олишга интилганликлари тўғрисида борганлигини исбот қилиб берди. У барча мамлакатларнинг ишчилар синфига уларнинг ўз тарихий вазифасини — эски жамиятни гўрга тиқиш ва инсон-инсонни эксплуатация қилишдан халос бўлган янги жамиятни барпо этиш вазифасини тушунтириб берди.

К. Маркс ўз олдига дунёни тушунтириб бериш вазифасинигина эмас, уни ўзгартириш вазифасини ҳам қўйган эди. «Философлар, — деб ёзган эди у ўзининг машҳур «Фейербах тўғрисида тезислари»да, — оламни турлича изоҳлаб келдилар, холос, лекин гап уни ўзгартишдадир».

К. Маркс бирдан-бир илмий сиёсий-иқтисодий яратиб, буржуазиянинг бойиш манбаи — қўшимча қийматни кашф этиб, шу тариқа капитализм давридаги эксплуатациянинг сир-асрорини фош қилди ва унинг революцион йўл билан ағдарилиши муқаррарлигини исботлади.

К. Маркснинг мана шу икки улуғ кашфиёти — жаҳон тарихининг боришини материалистик тушунтириб бериши, социал-иқтисодий формацияларнинг ривожи ва ўзгариши тўғрисидаги таълимот ва унинг қўшимча қиймат назарияси социализмни утопиядан фанга айлантирди. Ана шу тариқа ишчилар синфининг назарий қуроли ҳисобланган илмий коммунизм назарияси бунёд этилди.

К. Маркс 1847 йилда ишчилар синфининг прогрессив қисмларини бирлаштирган «Коммунистлар союзи»ни тузди. «Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!» деган сўзлари ана шу иттифоқнинг жанговар шиори бўлиб қолди.

1848—1849 йилларда революцион ҳаракат марказларидан бири Кельнда К. Маркс «Янги Рейн газета»сига редакторлик қилди. К. Маркс ва Ф. Энгельс нашр қилган ушбу газета ишчиларнинг жанговар минбарига айланди. Газета саҳифаларида Маркс, Энгельс ва бошқа революцион ҳаракат арбобларининг буржуазияни фош қилувчи, оммани революцион курашга чорловчи мақолалари босилиб турди. В. И. Ленин «Янги Рейн газетаси»ни революцион пролетариатнинг шу кунларгача мисли кўрилмаган энг яхши органи» деб баҳолади. Кейинчалик В И. Ленин ташкил қилган «Искра» газетаси унинг революцион анъаналарини давом эттирди.

Илмий коммунизмнинг шоҳ асари «Капитал»дир. Бу асар устида К. Маркс қирқ йил ишлади. Асрнинг энг буюк сиёсий—иқтисод асари бўлган «Капитал»нинг 1 томи 1867 йили Гамбургда босилиб чиқди. «Капитал»ни 1 Интернационалнинг Конгресси «Ишчилар синфининг библияси» деб атади.

К. Маркс кейинчалик ёзган «Францияда гражданлар уруши», «Гота программасини танқид» ва бошқа асарларида Париж коммунаси сабоқлари орқали давлат ва революция тўғрисида, ишчилар синфи билан деҳқонлар иттифоқи тўғрисида, коммунистик формациянинг икки фазаси ва ўтиш даври тўғрисида қимматли назарий фикрларини, хулосаларини баён қилади.

К. Маркс тинчлик ва қуролсизланиш социализм идеали эканлигини қайта-қайта кўрсатиб ўтган эди. «Эски жамиятга, — деб ёзган эди К. Маркс, — унинг иқтисодий қашшоқлиги ва сиёсий ақлсизлигига қарама-қарши ўлароқ, янги жамият туғилаётганини, бу жамиятнинг халқаро принципи тинчлик бўлажагини, чунки халқларнинг ҳар бирида ҳам бир нарса — меҳнат ҳукмрон бўлажагини кўрсатмоқда!».

Тарихнинг барча ўтган йиллари илмий коммунизм асосчисининг юқоридаги сўзларини тамомила тасдиқлади. Улуғ Октябрь ғалаба қилган Россияда туғилган биринчи социалистик давлат — Сулҳ ҳақидаги декрет билан ўз фаолиятини бошлади ва у чинакам тинчликсевар ташқи сиёсатга асос солди.

Мана 67 йилдирки, Совет Иттифоқи халқлар тинчлиги ва хавфсизлиги учун астойдил курашиб келмоқда, мамлакатлар ва халқлар ўртасида дўстлик ҳамда ҳамкорликнинг тантана қилиши учун ҳаракат қилмоқда.

«Айрим кишилар бир-бирлари билан муносабатларида қўлланишлари лозим бўлган оддий ахлоқ ва адолат қонунлари, — деб кўрсатган эди К. Маркс, халқлар ўртасидаги муносабатларда ҳам олий қонун бўлмоғи лозим. Мана шундай ташқи сиёсат учун кураш — ишчилар синфини озод қилиш учун олиб бориладиган умумий курашнинг бир қисмидир».

Бизнинг социалистик Ватанимиз худди мана шу шарафли вазифани адо этиш учун ҳаракат қилмоқда. Сулҳ ҳақидаги декретдан тортиб то КПССнинг XXIV, XXV, XXVI съездлари қабул қилган ва жаҳон сиёсатида янги уфқлар очган совет Тинчлик программалари буннинг ёрқин исботидир.

Совет Иттифоқининг тинчлик йўли КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андропов нинг «Правда» мухбири ва «Шпигель» журнали саволларига берган жавобларида яна бир карра кўрсатиб ўтилди.

К. Маркс Россиядаги воқеаларни ҳам диққат билан кузатиб борди. У рус революцион демократларининг мамлакат халқини чоризм зулмидан озод қилиш, Россияда революцион ва эркинлик ғояларини тарқатиш борасидаги фаолиятларини жуда юксак қадрлади.

«Устозингиз Чернишевскийнинг асарлари каби асарлар, — деб ёзган эди . К. Маркс Халқаро ишчилар уюшмасининг бош кенгаши —Женевадаги рус секцияси комитетининг аъзоларига йўллаган хатида, — Россияга чинакам шон-шараф бағишлайди ва сизнинг мамлакатингиз ҳам асримизнинг умумий ҳаракатида иштирок қила бошлаганлигини исботлайди».

Дарҳақиқат К. Маркс орзуси— реал социализм даставвал Россияда ғалаба қозонди. Уни В. И. Ленин раҳбарлигидаги большевиклар партияси рўёбга чиқарди.

В. И. Ленин • К. Маркс таълимотини империализм ва пролетар революциялари даври шароитларига татбиқан ривожлантирди, социализмнинг дастлаб алоҳида олинган бир мамлакатда ғалаба қилиши мумкинлиги ҳақида хулоса чиқарди, революцион тажрибани умумлаштириш ва атрофлича таҳлил этиш асосида ишчилар синфи озодлик ҳаракатининг туб масалаларига жавоб берди.

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ғалабаси Маркс, Энгельс ва Ленин таълимотининг ғалабаси бўлди. Шу тариқа янги давр— ишчилар синфи, халқ оммасининг улуғвор зафарлари ва тарихий ғалабалари даври очилди. Шу тариқа Маркс яратган илмий социализм янги жамият қураётган миллион-миллион меҳнаткашларнинг жонли практикасига сингиб кетди.

* * *

Инсоният генийси К. Маркс 1883 йилнинг 14 март куни вафот этди. Маркснинг вафоти у ўз умрини бағишлаган ишчилар синфи учун оғир мусибат эди. Лекин у пролетариат революцион назариясини яратиш билан тарихга ўз номини абадий муҳрлаб кетди.

К. Маркс ҳамма халқлар, ҳамма замонлар донишмандидир. Инсоният эса ўзининг халқлар бахт-саодати йўлида хизмат қилган улуғ фарзандларини ниҳоятда ардоқлайди, эъзозлайди ва асло унутмайди. Пролетариатнинг улуғ доҳийси юбилейининг ер куррасининг ҳамма нуқталарида кенг нишонланиши ана шу боисдандир.

Бугунги кун ҳақиқати шундан иборатки, тарих изчиллик билан Маркс кўрсатган йўлдан, Ленин кўрсатган йўлдан бормоқда. Бу йўл — коммунизм йўлидир!

Талъат СОЛИЕВ.

Замондошлари хотираларидан

Карл Маркс — ҳам фан ва ҳам ижтимоий фаолият соҳасида доимо илғор позицияда тура олган ноёб кишиларнинг биридир; Маркс ҳар иккала соҳани бир-бирига шундай маҳкам боғлаб туриб шуғулланар эдики, уни ҳам олим ва ҳам социализм учун курашувчи деб билмасдан туриб, унинг фикрини тушуниб олиш мумкин эмас.

Маркс ҳар қайси фанни текширганда шу тадқиқот натижасида ҳосил бўладиган хулосалардан ҳижолат тортмаслик керак, деган фикрда эди, шу билан бирга, агар ҳар бир олим ўз савиясини ўзи пасайтиргиси келмаса, жамоат ҳаётига актив қатнашиб туришини ҳеч бас қилиб қўймаслиги, пишлоқ ичига кириб олган каламуш сингари, ўз замондошларининг турмуши, ижтимоий ва сиёсий курашига қатнашмай ўз кабинети ёки ўз лабораториясида доимо биқиниб олмаслиги керак, деб ҳисоблар эди.

Поль ЛАФАРГ.

▲

У шуҳратни ёмон кўрарди, шуҳратпарастликни кўрганда жуда ҳам ғазабланиб кетарди. У маҳмаданаларга айниқса нафрат билан қарарди, унинг олдида қуруқ гап сотиб, қутулиб кетмоқчи бўлганларнинг шўри қурирди. Бундай ҳолларда у шафқат деган нарсани билмасди...

Мен билган ҳақиқатан ҳам буюк кишиларнинг ҳаммаси жуда тиришқоқ ва астойдил меҳнат қилувчи кишилар эди. Маркс ҳам бекаму-кўст шундай киши эди. У жуда ҳам кўп ишлар, кундуз кунлари — хусусан эмигрант бўлиб кун кечираётган дастлабки вақтларида — ҳалақит берувчилар кўп бўлгани учун, у кечалари ҳам ишлайдиган бўлиб қолди. Бирон мажлис ёки йиғилишдан жуда кеч қайтган вақтларимизда у одатда яна ишга ўтириб бир неча соат ишларди.

Вильгельм ЛИБКНЕХТ.

▲

Маркс ўша вақтларда ҳали 28—30 ёшлардаги йигит эди. У ўрта бўйли, кенг елкали, бақувват, ғайратли, кенг олижаноб пешонали, қалин кўкиштоб-қора сочли ва ўткир назарли киши эди. Унинг лаблари ўша вақтлардаёқ шундай бир истеҳзони ифодалай олардики, бундан унинг мухолифлари жуда қўрқар эдилар. Маркс халқ доҳийси бўлиб дунёга келган эди. Унинг гаплари қисқа, бир-бирига боғлиқ, ғоят мантиқий бўлар эди; у ҳеч қачон ортиқча сўз гапирмас эди; унинг ҳар бир ибораси — бир фикр, ҳар бир ибораси — далиллар занжирининг бир зарур ҳалқаси эди.

Фридрих ЛЕССНЕР.

▲

Маркс шахсий муомала қилишда очиқ кўнгил, дилкаш ва мулойим киши эди — бу ажойиб киши билан яқиндан муомала қилиш бахтига муяссар бўлган ҳар бир киши унга берилган бу баҳони тасдиқ қилади.

Бироқ Маркс мунофиқ, жоҳил, мақтанчоқ одамларга нисбатан ғоят қаттиққўл эди ва худди ана шундай шахслар унинг «ҳокимиятпараст л иги» ва ҳоказолари тўғрисида ёлғон-яшиқ гаплар тўқиб ва тарқатиб, уни қоралашга уринган эдилар.

Турмушда оғир муҳтожликни кўп тортган Маркс қаерда бўлмасин, бошқаларга ёрдам беришга тайёр эди ва ёрдам берар эди. Бунга сон-саноқсиз мисоллар келтириш мумкин.

Фридрих АДОЛЬФ ЗОРГЕ.

▲

Унинг кишилар билан муомала қилишни билиши, кишиларни қизиқтирган ҳамма нарса уни ҳам қизиқтиришини уларга кўрсата билиши кишини ҳайрон қолдирарди. Жуда ҳар хил ихтисос ва касб эгаларининг, Маркс гапимизга дарров тушуниб, муддаомизни дарҳол пайқаб олишга жуда уста эди, деб гапирганларини ўзим эшитганман.

У бир киши тўғрисида, ҳақиқатан жиддий суратда бирон мақсадга эришмоқчи бўлиб ҳаракат қиляпти деб ўйласа, унга жуда сабр-тоқат билан муомала қиларди. Бундай вақтда у, ҳеч қандай масала жавобсиз қолдирилмаслиги керак деб биларди ва ҳеч қандай далил-исбот жиддий баҳсга арзимайдиган бачканалик бўлиб кўринмас эди. Бирон нарсани ўрганиб олмоқчи бўлган ҳар ким унинг вақтидан ва ҳамма соҳадаги билимларидан доим фойдаланиши мумкин эди.

Элеонора МАРКС — ЭВЕЛИНГ.

▲

Маркснинг тилларни ўрганишдаги қобилияти мисли йўқ даражада кучли бўлган. У, инглиз тилидан бошқа француз тилини ҳам шу қадар яхши билганки,.. грек, лотин, испан ва рус тилларини баланд овоз билан ўқиб, шу замониёқ бу тиллардан немис тилига таржима қила оладиган даражада билган. Маркс катта чипқон чиқиб уни азобга солган вақтда, «ўзини алаҳситиш учун» рус тилини тамомила мустақил равишда ўрганиб олган. Маркс Тургенев славянларга хос вазмин табиатли рус халқининг ўзига хос хусусиятини жуда ҳам тўғри тасвирлаган деб топган. Маркс табиатни тасвирлашда ёзувчилардан ҳеч бир кишининг Лермонтовдан ўтиб кетганлиги даргумон, ҳар ҳолда бундай маҳоратга эришган кишилар якка-яримтадир деб ҳисоблаган.

Франциска КУГЕЛЬМАН.

МАРКСНИНГ «ОЧИҚ ИҚРОР» САВОЛЛАРИГА БЕРГАН ЖАВОБЛАРИ

Сиз ҳаммадан кўпроқ қадрлайдиган фазилатлар кишиларда	Соддалик.
эркак кишида	Куч.
аёл кишида	Заифлик.
Сизнинг асосий хислатингиз	Мақсад бирлиги.
Сизнинг бахт тўғрисидаги тасаввурингиз	Кураш.
Сизнинг бахтсизлик тўғрисидаги тасаввурингиз	Бўйсуниш.
Сиз кўпроқ қандай камчиликни кечирар эдингиз	Лақмалик.
Сизни ҳаммадан кўпроқ жиркантирадиган камчилик	Хушомадгўйлик.
Сизнинг ёқтирмайдиган кишингиз	Мартин Таппер.
Сизнинг яхши кўрган ишингиз	Китоб ковлаш.
Сизнинг яхши кўрган шоирларингиз	Шекспир, Эсхил, Гёте.
Сизнинг яхши кўрган прозаикингиз	Дидро.
Сизнинг яхши кўрган қаҳрамонингиз	Спартак, Кеплер.
Сиз яхши кўрган қаҳрамон аёл	Гретхен.
Сизнинг яхши кўрган гулингиз	Лавр.
Сизнинг яхши кўрган рангингиз	Қизил.
Сизнинг яхши кўрган номингиз	Лаура, Женни.
Сизнинг яхши кўрган овқатингиз	Балиқ.
Сизнинг яхши кўрган ҳикматли сўзингиз	Одамий бўлган ҳеч нарса менга ёт эмас.
Сизнинг яхши кўрган девизингиз	Ҳамма нарсани шубҳа остига ол.

Карл Маркс ва Фридрих Энгельс. Рассом Н. Жуков чизган расм.

ТАСС фотохроникаси.

* * *

Германия Демократик Республикасида 1983 йил Карл Маркс йили деб эълон қилинди.

СУРАТЛАРДА: Илмий коммунизмнинг биринчи программавий ҳужжати «Коммунистик партия манифести»нинг ягона сақланиб қолган қўлёзма саҳифаси. Иккита юқоридаги сатр Карл Маркснинг рафиқаси, дўсти ва ёрдамчиси Женни Маркс қўли билан ёзилган; Карл Маркс ёшлигида.

АДН—ТАСС фотоси.

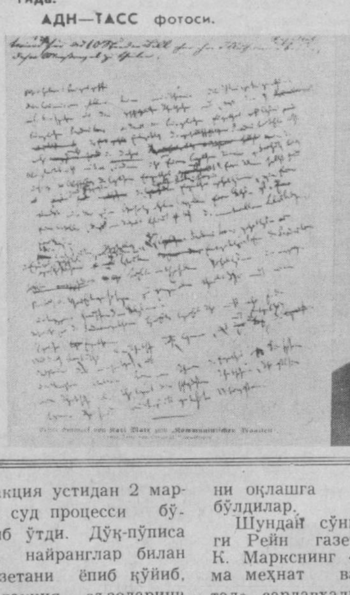

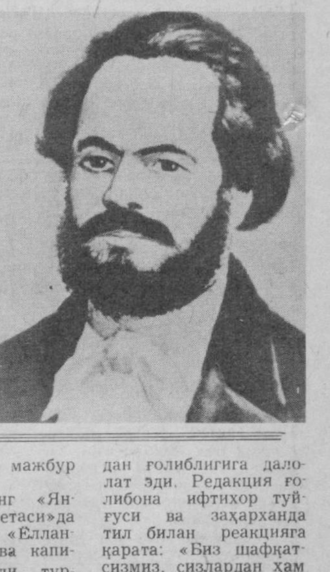

ПРОЛЕТАР МАТБУОТИНИНГ БУЮК МУҲАРРИРИ

Авлодлардан-авлодларга ўтиб келаётган асрлар жумбоғини ўта зукколик билан ҳал этиб берган гениал мутафаккир, ҳаётбахш илмий коммунизм назариясининг забардаст ижодкори, бутун дунё ишчилар синфининг улуғ доҳийси ва устози Карл Маркс чинакам инсоний саодатни «инсониятга хизмат қилиш»да, миллионлар манфаати учун курашда деб билди. Шу боис у ўзининг бутун онгли ҳаётини сидқидилдан башариятнинг бахти-иқболи йўлидаги курашга бағишлади. Улуғ мақсад йўлидаги бу курашда матбуот унга энг ишончли ва ғоят таъсирчан қурол бўлиб хизмат қилди.

24 ёшида биринчи йирик мақоласини чоп эттирган Маркс кураш ва таҳликаларга тўлиқ ҳаёти давомида кўплаб газета-журналлар барпо этди, уларнинг талай қисмига ўзи раҳбарлик қилди, неча ўнлаб газета-журналларга муттасил ёзиб турди.

Бу матбуот органлари силсиласида шундай бир газета борки, у чин маънода Маркс-ники. Бу газетанинг дунёга келиши, қизғин фаолияти, салоҳияти ва шуҳрати — Маркс туфайли. Унинг ўткир партиявийлиги, жанговарлиги ва ҳужумкорлиги, улуғ идеалларга садоқати, изчиллиги, халқчиллиги, оммавийлиги — Маркс туфайли. Унинг меҳнаткашларга, қаҳрамон пролетарларга ҳайрихоҳлиги, қайноқ меҳри, фидокорлиги, ишчилар синфи душманларига, капитал маддоҳларига, турли ниқобдаги реакционерларга нисбатан қаҳри-ғазаби, муросасизлиги, шиддаткор қатъияти — Маркс туфайли. Бу — «Янги Рейн газетаси»дир. Маркснинг ҳаёти ва ижтимоий-сиёсий фаолиятида ғоят муҳим ўрин эгаллаган бу газета немис ва Европа демократиясининг янгроқ овози бўлолган, революцион пролетариат манфаатларини ошкора тарзда дадил туриб ҳимоя қилолган дастлабки марксистик органдир.

«Янги Рейн газетаси»нинг 1-сони 1848 йилнинг 1июнь куни босилиб чиқди. К. Маркс газета ёрдамида пролетариатнинг революциядаги кураш йўлини белгилаб берди, мустақил ишчи партияси барпо этишга тайёргарлик кўрди, ўзи майдонга ташлаган шиорлар ва қоидаларни революцион курашлар алангасида амалий синовлардан ўтказди. Ҳар куни 2 марта, баъзан 3 марталаб чиқиб турган 301 номердан иборат газета таҳламлари революцион воқеаларнинг коммунистик журналистика дарғалари томонидан битилган ҳаяжонли солномасидир.

30 ёшли Маркс редакцияда ўз тевараги-га коммунистлар Союзининг аъзоларидан иборат навқирон, аҳил ва жанговар маслакдошлар коллективини жипслаштирг а н д и. Фридрих Энгельс, Вилгельм Вольф, Генрих Бюргерс, Георг Веерт, Фердинанд Фрейлиграт, Эрнст Дронке, Фердинанд Вольф каби талантли партия публицистлари билан ҳамкорликда Маркс газета редакциясини революцион ишчилар ҳаракатининг жанговар штабига айлантирганди.

Маркс муҳаррирлигида нашр этилган газета тез орада бутун мамлакат бўйлаб шуҳрат топди. Шу йилларда Германияда мавқеи ва таъсирчанлиги жиҳатидан «Янги Рейн газетаси» билан тенглаша оладиган бирорта ҳам газета йўқ эди. Унинг ҳар бир сони ишчи ва деҳқонларнинг қўлидан-қўлига ўтиб ўқилар, унда босилган мақолалар такрор-такрор кўчириб босилар, варақалар ва рисолалар тариқасида чоп этилар ва бутун мамлакатга тарқатиларди.

Газета дастлабки сонлариданоқ ҳали Германия революцияси тугалланмаганини, ҳали «Бастилия қўлга олинмагани»ни таъкидлаб, узлуксиз революция тарафдори бўлиб майдонга чиқди, курашни давом эттиришга чақирди. Мамлакатни прус монархияси ҳукмронлиги остида бирлаштиришга ҳаракат қилган йирик буржуа вакилларига қарши кураш очди. Газета К. Маркснинг «Буржуазия ва контрреволюция» номли туркум мақолаларини босиб чиқариб, унда немис буржуазиясининг ўтакетган даражада журъатсизлиги, қўрқоқлиги ва заифлигини фош этди, мухбирлар йўллаган хат-хабарлар ва редакцион мақолаларда прус монархияси ва жойлардаги маҳкамаларда авж олиб кетган порахўрлик, тартиббузарлик ҳолларини рўй-рост очиб ташлади.

1848 йил июнь ойи охирларида Париж ишчиларининг қўзғолони бошланди. «Янги Рейн газетаси» Париж пролетарларининг қаҳрамонона курашини ҳаяжон билан кузатди, қўзғолоннинг кўтарилиш сабаблари, унинг синфий характерини тушунтирди. Қўзғолон шафқатсизлик билан бостирилгач, газетада К. Маркснинг «Июнь революцияси» номли мақоласи босилиб чиқди.

Маркснинг бош мақоласи эълон қилинган куннинг эртасигаёқ буржуа матбуоти «Янги Рейн газетаси»ни демократик орган эмас, қизил республика органи деб атай бошлади. Шундан сўнг газета пролетар интернационализми принципларини кенг тарғиб қилди. Франция, Германия, Бельгия ва бошқа мамлакатлар ишчиларининг қўзғолон кўтарган парижлик биродарларидан қонли ўч олинишига қарши норозилиги ва ғазаб-нафратини ифода этувчи материаллар ёритди.

Газета таъсири ва довруғининг тобора ортиб бориши муҳолифларга сира тинчлик бермасди. «Янги Рейн газетаси» меҳнаткашлар ва пролетар оммасининг меҳрини нақадар оширса, реакционерлар ғазабини шу қадар тоширар эди, буржуазия ва ҳукумат матбуоти биргалашиб уни қадам-бақадам таъқиб қиларди.

1849 йил 7 ва 8 февраль кунлари редакция устидан 2 марта суд процесси бўлиб ўтди. Дўқ-пўписа ва найранглар билан газетани ёпиб қўйиб, редакция аъзоларини ҳибсга олмоқчи бўлган реакционерлар қаттиқ янглишдилар. К. Маркс ҳуқуқ фанлари соҳасидаги чуқур билимларини ишга солиб, қонун моддалари ва рад этиб бўлмайдиган далиллар билан редакцияга қўйилган айблар мутлақо асоссиз ва уйдирмадан иборат эканини рўй-рост очиб ташлади. К. Маркс айбланувчилар курсисини айбловчилар минбарига айлантирди ва ана шу минбардан туриб ишчиларга, кенг халқ оммасига мурожаат қилди, контрреволюцион ҳукуматни, манфур буржуа жамиятини, унинг чиркин тартибларини фош этди. Маркснинг оташин нутқлари меҳнаткашларга далда бўлди ва уларни ғолибона курашларга бошлади. Пролетариат доҳийси нутқининг мантиқ кучига ҳатто душманлар ҳам тан бердилар, суд маслаҳатчилари Марксни оқлашга мажбур бўлдилар.

Шундан сўнг «Янги Рейн газетаси»да К. Маркснинг «Ёлланма меҳнат ва капитал» сарлавҳали туркум мақолалари босилиб чиқди. Бу асар ишчиларнинг сиёсий онгини ўстиришда муҳим роль ўйнади. Маркснинг «Янги ҳарбий — дала хартияси» деб аталган мақоласи, айниқса «Гогенцоллернларнинг жасорати» номли памфлети ҳиёнат, маккорлик ва муттаҳамлик билан тахтга чиқиб олган қирол ва унинг сарой аъёнларини, Гогенцоллернлар сулоласининг жирканч қиёфасини фош этди.

Ниҳоят, 1849 йил 18 майда редакцияга сўнгги зарба берилди. Газетанинг сўнгги 301-сони 19 майда қизил рангда босилиб чиқди. Пролетариат қонидан ранг олиб юксакларда ҳилпираётган ол байроқнинг рамзий ифодаси янглиғ чоп этилган бу сўнгги сон Маркс бошлиқ редакциянинг реакция устидан ғолиблигига далолат эди. Редакция ғолибона ифтихор туйғуси ва заҳарханда тил билан реакцияга қарата: «Биз шафқатсизмиз, сизлардан ҳам шафқат тиламаймиз!» деб хитоб қилганди.

Талантли ташкилотчиси, моҳир муҳаррири, беназир публицисти, йўлбошчиси ва илҳомчиси Маркс бўлган «Янги Рейн газетаси» пролетариат матбуоти тараққиётига жуда катта таъсир кўрсатди. «Аввал ҳам, кейинчалик ҳам, — деб таъкидлаганди Фридрих Энгельс, — немис газеталаридан бирортаси «Янги Рейн газетаси»дек қудратли ва таъсирчан бўлолган эмас, пролетар оммаларини бу қадар жунбушга келтиролган эмас».

Ҳозирги кунларимизда ҳам «Янги Рейн газетаси»нинг энг яхши анъаналари жаҳон коммунистик ва ишчи матбуоти органлари фаолиятида бойимоқда ва ривож топмоқда.

Воҳид АБДУЛЛАЕВ,
тарих фанлари кандидати, доцент.

БОШ МУХБИРИМИЗДАН

Бугун — Матбуот куни. Яхши анъанага кўра ана шу қутлуғ кунда сўзни яна бош мухбирларимизга берамиз. Улар турли ёшдаги, турли касбдаги кишилардир. Жамоатчи мухбирларимиз орасида ишчилар, инженерлар, маданият ходимлари бор. Улар мактубларида ўзларини тўлқинлантираётган муҳим масалалар ҳақида мулоҳаза юритадилар, газета учун янги-янги мавзуларни айтадилар.

«Оқшом» газетаси уларнинг актив мададига таяниб анъанавий рубрикалар остида турли мавзудаги материалларни бермоқда, «Тошкент оқшоми»га хатлар», «Тошкентнинг 2000 йиллиги олдидан», «Долзарб мавзу» ва бошқа бир қанча рубрикалар остида жамоатчи мухбирларимизнинг мақолалари мунтазам эълон қилиб борилмоқда. Бугун, Матбуот кунида қуйида эълон қилинаётган мақолалар ана шундан гувоҳлик беради.

Ушбу саҳифадаги материалларнинг муаллифлари юқорида айтиб ўтганимиздек турли касб эгаларидир. Улар орасида ишчи ҳам, меҳнат ветерани ҳам, олим ҳам ва бошқа касб эгалари ҳам бор. Улар ўз мақолаларида ишчи номини улуғлаётган ҳамшаҳарларимиз ҳақида завқ билан ҳикоя қилишади, оддий касб эгаларини улуғлашади, Тошкентнинг 2000 йиллиги шарафига шаҳримизда қизғин тараддуд ишлари олиб борилаётганлигидан ҳикоя қилишади, оқшомхонларимиз йўллаган хатларга жавоб қайтаришади. Ана шу ва бошқа кўпгина материалларда қаламга олинаётган мавзулар совет турмуш тарзимизнинг ёрқин белгиларидир. Биз жамоатчи мухбирларимизни Матбуот куни билан қизғин табриклаймиз, улардан янгидан-янги мактублар кутамиз.

• Ишчи номини улуғлаб • Партиянинг жонкуяр солдати • Тошкент юбилейи шарафига • Денгиз сатҳидан баландликда

• МЕҲНАТДА ПЕШҚАДАМЛАР

Муслиманинг бахти

У ўзи босиб ўтган ҳаёт йўлига тез-тез назар солишни яхши кўради. Бугун ҳам шундай бўлди. Ишдан келиб овқатга уннади. Сўнгра ҳамкасби, ўзи билан бирга меҳнат қиладиган Раҳматилла билан ўтган дамларни кўз ўнгига келтирди.

...Ёшликдан техникага қизиқувчи, тиниб-тинчимас қиз 8-синфни битириб троллейбус ҳайдаш курсига ўқишга кирмоқчи бўлди.

— Нима, жинни бўлдингми? — деди онаси. Қиз боланинг троллейбус ҳайдаганини ким кўрибди? Бу ниятингни аданг эшитса борми? Нақ уйдан ҳайдайди-я.

Муслима онасини яхши кўрар, унинг айтганини икки қилмасди. У онасига ҳайдовчилик касби шарафли касблардан бири эканини тушинтирмоқчи бўлди. Бўлмади.

— Тикувчиликка кир. Бу ҳақиқий, қизлар севиб ишлайдиган касб. Ўлмас ҳунар, — деб туриб олди Саида опа.

Орадан икки кун ўтгач Орифжон аканинг оила аъзолари катта дастурхон атрофига йиғилиб Муслимага оқ йўл тилаб қолишди. У Тошкент тўқимачилик комбинати цехига шогирд бўлиб «иш»га кирди.

Орифжон ака вақт ўтган сари қизининг ишларини сўрар, касбни қандай ўрганаётганлиги билан қизиқарди. Муслима ўз отасининг саволларига кулиб жавоб берар, комбинатдаги «иш»лар ҳақида завқ-шавқ билан сўзларди.

Орадан ойлар ўтди. Орифжон ака кунларнинг бирида ўзи истиқомат қилаётган Тошкент районининг Ленин номли колхозидан шаҳарга тушди. Шаҳар айланиб томоша қилди, уйга керакли нарсалар харид қилиб қайтишда троллейбусга ўтирди.

— Ёпирай! У кўзларига ишонмади. Троллейбус ҳайдовчи қиз кўзига иссиқ кўринди. Худди ўз фарзандига ўхшайди-я.

Орифжон ака троллейбус салони томон олға интилиб машинани чапдастлик билан бошқариб бораётган қиз ёнига келди. Ахир бу ўз қизи Муслимаку! Унинг юз-кўзлари, ширин муомаласи, қадди-бўйлари, мулойим овози комбинатда «ҳунар» ўрганаётган қизининг ўзи-ку! У бир зум ўйлаб тургач ҳаяжонланиб «Муслима» деб юборганини ҳам сезмай қолди.

Қиз ўзига таниш овозни эшитиб ёнига ўгирилди, отасининг тикилиб турганини кўриб юзлари ловуллаб кетди...

Троллейбус бекатидаги бу учрашувни Орифжон ака ҳеч қачон унутмайди. Муслиманинг ҳаёт йўли ана шундай бошланди. Ўз касбига меҳр қўйган қиз ҳаётда ўз ўрнини топди. Ҳокисор ҳайдовчи йигит Раҳматилла билан танишди. Оилавий экипаж аъзоларининг ўз касбларига бўлган меҳри янада кучайди.

Троллейбус ҳайдаш ҳам бир санъат. Раҳматилла ва Муслимахонларнинг шу санъатни чуқур ўзлаштирганларига ҳам салкам 20 йил бўлибди.

Ҳозирда уларнинг ўзлари устоз. 70 дан зиёд ўқувчига бу мураккаб касбнинг сирларини ўргатдилар.

Тўйга тўёна билан бориш халқимизнинг эски удуми. Муслимахон ва Раҳматилла шаҳримизнинг 2000 йиллик тўйини троллейбусда 2 миллион километр йўлни авариясиз босиб ўтиш билан кутиб олмоқчи.

Ф. АБДУРАҲИМОВ,
кўп нусхали «Мотор» газетасининг редактори.

Ғафур Ғуломнинг 80 йиллиги олдидан

СЕРҚИРРА ИЖОДКОР

Улуғ шоиримиз Ғафур Ғуломнинг серқирра ижодий фаолиятида таржимачилик соҳасидаги ишлари ҳам алоҳида аҳамият касб этади. У биринчилар қаторида улуғ рус адабиётини ўзбек халқига таништирган ва ўзбек адабиётини ҳам рус тили орқали бошқа халқларга танитган истеъдод эгасидир. Маяковский асарларининг ўзбек тилига дастлабки таржималари Ғафур Ғулом номи билан чамбарчас боғлиқ. Ғ. Ғулом таржимасига мансуб Маяковскийнинг «Ҳайқириқ» поэмаси ўзбек совет адабиёти ривожига салмоқли таъсир этган эди. У шакл ва мазмун жиҳатидан ўзига хос услуб билан ўзбек тилига ағдарилганлиги туфайли бадиий таржима соҳасида муҳим қўлланма ва йўлланма бўлиб қолди. Ўзбек совет адабиётига янги формалар кириб келишида Маяковский ижодий мактаби таъсири муҳим роль ўйнади. Бунда Ғафур Ғуломнинг Маяковский поэзиясидан ижодий илҳомланиши алоҳида аҳамиятга эга бўлди.

Маяковский услуби мамлакатимизд а г и сиёсий ва иқтисодий масалаларни тўлақонли акс эттиришда Ғафур Ғуломга ва бошқа шоирларимизга ғоят қўл келган эди. Шоирнинг «Байроқдорларга», «Турксиб йўлларида» номли асарлари бадиий шакл жиҳатидан Маяковский ижоди таъсирида яратилганлигини олимларимиз кўп бор таъкидлашган. Бу бежиз эмас, шоир ўз ижодида Маяковскийга жуда кўп мурожаат қилади. Масалан, 1933 йили унинг «Маруса заҳар ичибди», 1940 йили «Совет паспорти» шеърларини, 1950 йили «В. И. Ленин» поэмасидан парчаларни таржима қилди. Маяковскийнинг болаларга атаб ёзган «Нима яхши-ю, нима ёмон» ва бошқа асарлари ҳам Ғафур Ғулом таржимасида ўзбек китобхонларига ҳавола этилди.

Ғафур Ғулом халқ оғзаки ижоди, шарқ адабиёти, форс ва араб тилларини қунт билан ўрганиб, адабий меросимиз анъаналаридан ижодида унумли фойдаланганлиги таржимачилик фаолиятида ҳам ўз самарасини берди. Айни пайтда шоир тил масаласида новаторликка катта эътибор бериб, ўз шеър ва достонларида бўлгани каби таржима асарларида ҳам янги сўз, ифодалар, чиройли образлардан усталик билан фойдаланди.

Эндиликда халқимизнинг бадиий мулкига айланган кўпгина қардош халқлар адабиётининг нодир асарлари ҳам Ғафур Ғулом қаламида ўзбек тилидаги ифодасини топган эди. Шота Руставелининг «Йўлбарс терисини ёпинган паҳлавон» асари, Ходи Тоқташнинг шеърлари ва бошқа асарлари шулар жумласидандир. Ғафур Ғулом театрларимиз учун қардош халқлар адабиётининг энг яхши асарларини таржима қилиб берган эди. Булар орасида Б. Сливковнинг тожик халқи ҳаётидан олиб ёзилган «Мушфиқий кулгиси», Урдубодининг «Беш сўмлик келин», Бомаршенинг «Фигаронинг уйланиши», Лопе де Веганинг «Кўзи булоқ», К. Симоновнинг «Рус кишилари», Лавреневнинг «Денгиздагилар шарафига», Ф. Вольфнинг «Профессор Мамлок» каби асарлари алоҳида ажралиб туради. Уларнинг кўпчилиги Ҳамза номли Академик театримиз томонидан қўйилган эди.

Айниқса Ғафур Ғулом тажрималари орасида В. Шекспирнинг «Отелло» таржимаси ва «Қирол Лир» драмалари юксак бадиий маҳорат билан ўзбек тилига ағдарилганлиги жиҳатидан кўплаб таржимонларимиз учун ҳақиқий маҳорат намунаси бўлиб келмоқда. Жаҳон адабиётининг нодир намуналаридан ҳисобланган бу асарлардаги психологик кечинмалар ва руҳий ҳолатлар ўзбек тилининг бой ифода усуллари орқали жозибали тасвирланган.

В. Катаевнинг «Солдат фронтдан қайтар экан» номли саҳна асари, Эрон ёзувчиси Козимнинг «Қўрқинчли Теҳрон» романининг биринчи китоби, Нозик Ҳикматнинг «Бир севги афсонаси» номли саҳна асарлари ҳам ўзбек тилига юксак маҳорат билан ағдарилган эди. «Қўрқинчли Теҳрон» асари форс тилидан, «Бир севги афсонаси» эса турк тилидан бевосита ўзбек тилига таржима қилинганлигини таъкидлаш керак. Ғафур Ғуломнинг форсий ва туркий тиллар адабиётидан, рус адабиётидан бевосита қилган таржималари ўзбек тилида оригинал асарлар каби кутиб олинганлигининг ўзиёқ улкан шоиримизнинг таржимонлик маҳорати ҳали кўп бор синчиклаб ўрганишга сазовор эканлигидан дарак беради. Шоирнинг серқирра ижодий фаолиятида унинг назмий ва насрий асарлари билан бирга таржимачилик соҳасидаги ижодий меҳнати ҳам ўзбек адабиётининг тараққиётига муҳим ҳисса бўлиб қўшилди.

Дилдор ҒУЛОМОВА,
филология фанлари кандидати.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ»НИНГ БУГУНГИ ПОЧТАСИДАН

ЭЛ ХИЗМАТИДА

Баҳодир Ҳидоятов саккиз йилдан бери Октябрь районидаги Ишчилар шаҳарчасида жойлашган 8-киоскада меҳнат қилиб келмоқда. Баҳодир ака эрта тонгдан ўз киоскаси томон йўл олади. Киоскага келиб ўз иш жойларини тартибга келтиради, ён атрофларини супуриб-сидиради. Зиё улашувчи Б. Ҳидоятов ўзининг хушмуомалалиги, камтарлиги, ширинсўзлиги билан ҳамшаҳарларимизнинг эътиборини қозониб келмоқда.

Киоскадаги «Шикоят ва таклифлар» дафтарини варақласангиз харидорларнинг илиқ истакларини ўқишингиз мумкин. Мана, шулардан бири.

«Биз Улуғ Ватан уруши қатнашчилари, пенсионерлар, 1943 йилдан КПСС аъзоси 8-киоска сотувчиси Б. Ҳидоятовдан жуда хурсандмиз. Ўзининг илиқ муомаласи билан, дилкашлиги, ширинсуханлиги билан кишини ўзига тортади».

Баҳодир Ҳидоятовнинг кўп йиллик меҳнат фаолияти партия ва ҳукуматимиз томонидан муносиб тақдирланиб келинмоқда. Унинг кўксини В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги юбилей медали, «Коммунистик меҳнат зарбдори», «Социалистик мусобақа ғолиби», «Мусобақа аълочиси», «Тўққизинчи-ўнинчи беш йиллик зарбдори» кўкрак нишонлари безаб турибди.

Ҳ. ИНОҒОМОВ,
ишчи.

МАҲАЛЛА ЧИРОЙИ

Собир Раҳимов районидаги А. Қодирий маҳалласи аҳли Тошкентнинг 2000 йиллик юбилейига катта тайёргарлик кўрмоқда. Айни кунларда маҳалладаги барча уйларнинг ташқи томони ремонт қилинмоқда. Дарахт ва гуллар парвариш этилмоқда. Шунингдек, ариқлар тозаланиб, кўчалар орасталигига асосий эътибор қаратилмоқда.

Ободонлаштиришда маҳалла отахонлари А. Муҳамедов, А. Рустамов, Ҳ. Ҳошимов, Ч. Раҳматуллаев ва А. Тўлагановлар бош-қош бўлишмоқда.

А. РИХСИЕВ,
меҳнат ветерани.

ҚУРУВЧИЛАР МАМНУН

Юнусобод массиви СВ—4Б микрорайонидаги қурилишлар суръати кишини қувонтиради. 1-уйсозлик комбинатининг 26-қурилиш бошқармаси бинокорлари фидокорона меҳнат қилаётган мазкур объектда бири-биридан кўркам бинолар сони ортиб бораётир. Қўли гул бунёдкорларга Б. Каримов бошлиқ ошпазлар намунали хизмат кўрсатаётир. Киров район ошхоналар трестига қарашли 10-ошхона филиалида қурувчи-хўрандалар истак-талаблари ҳамиша эътибордан четда қолмайди. 250 қурувчига хизмат кўрсатаётган мазкур ошхона коллективи ишидан кўпчилик мамнун.

А. МАННОПОВ,
Тошкент олий партия мактаби тингловчиси.

УЮШҚОҚЛИК БИЛАН

Киров районидаги 1-Кисловодск маҳалласида маҳалла комитети раиси Ҳ. Тоҳиров бошчилигида беш кишидан иборат штаб тузилди. Штаб аъзоларининг асосий мақсади маҳалла ободончилигига эътиборни қаратиш ва бу йўлда маҳалла аҳлини уюштириш эди.

Сўнгги вақтда маҳалла ҳаётида кескин ўзгаришлар юзага келди. Кетма-кет ҳашарлар уюштирилиб, ирригация тармоқлари тозаланди, кўча юзлари ободонлаштирилди. Шунингдек, маҳалла аҳли Тошкентнинг 2000 йиллик юбилейини ҳам зўр уюшқоқлик билан қаршилаш ниятида.

Н. ЗУФАРОВ,
1-Кисловодск маҳалла комитетининг секретари.

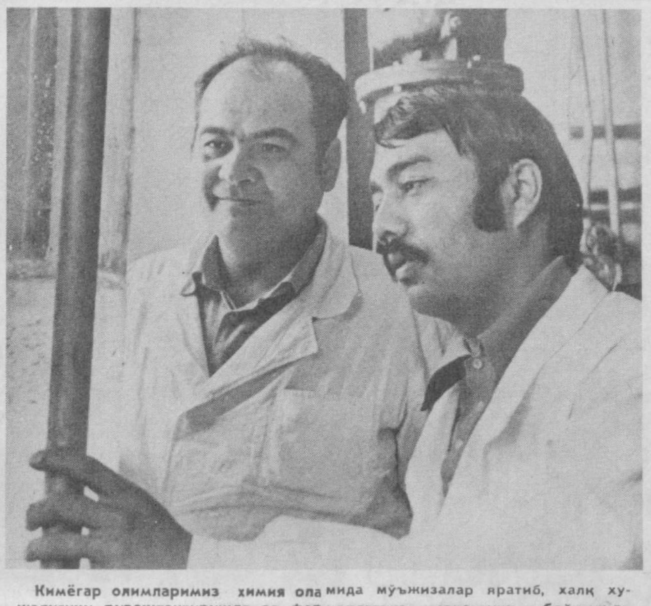

Кимёгар олимларимиз химия оламида мўъжизалар яратиб, халқ хўжалигини ривожлантиришда ва фармацевтика саноатини бойитишда катта ҳисса қўшиб келишмоқда. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ўсимлик моддалари химияси илмий тадқиқот институти олимлари бу борада муҳим изланишлар олиб боришяпти.

СУРАТДА: [чапда] техника фанлари доктори Ҳамидулла Орипов ва техник лаборант Асом Аширматов махсус аппаратда доривор ўсимликларни текширишмоқда.

В. Сироткин фотоси.

ФЕДЧЕНКО МУЗЛИГИДАН ХАТ

АЖОЙИБ ОБСЕРВАТОРИЯ

Серқуёш ўлкамизда мунтазам об-ҳаво кузатиш ишларини олиб бораётган ўнлаб гидрометеорол о г и к станция ва постлар мавжуд. Лекин булар орасида биттаси ўзгача ажралиб туради. Бу Федченко музлигидаги дунёдаги энг баланд гидрометеорология обсерваториясидир. Дарҳақиқат у денгиз сатҳидан 4169 метр баландликда жойлашган. Халқаро қутб йили (1932-33 йиллар) программасида тоғ музликларини ўрганиш муаммоси ўртага қўйилганди.

Дунё томи ҳисобланган Помирга экспедиция уюштиришдан бир йил илгари Ленинград шаҳрида 1931 йилнинг 24 апрелида Федченко музлигида махсус обсерватория қуриш келишиб қўйилганди. Станция иморати лойиҳасини тузиш инженер В. Р. Блезега топширилганди.

Помирга қурилиш материаллари ва озиқ-овқатни ўша пайтда — ҳали техникамиз унча ривожланмаган пайтда амалга оширишнинг ўзи қаҳрамонлик эди! Юкларнинг ўзи 100 тонна эди. Ундан 4 тоннаси бўлажак станция иморати жиҳозлари, 96 тоннаси бир йилга мўлжалланган озиқ-овқат, илмий асбоблар ва ёқилғидан иборат эди.

1932 йил сентябрь ойининг ўрталарида бу юклар машиналарда Олтин-мозор деган жойга олиб келинди. Бу манзилдан то музликкача йўл фақат тоғ сўқмоғидан иборат эди. Бу ерга 188 та туя ва 66 та от ҳайдаб келтирилди! 17 сентябрда Федченко музлигини забт этиш бошланди. Туялар тоғ йўлларига унча мослашмаган бўлиб, муз устига думалаб тушар, қиррали тошлар оёқларини ёриб юборарди.

Бу йўл азоби бир ой давом этди ва ниҳоят, 23 октябрда музликда станция қурилиши бошланди. Эрта тушган қиш қурилиш ишларини тез орада тўхтатиш ва ишларни фақат келгуси йил ёз ойида давом эттиришга мажбур этди.

1933 йил ёзи жуда иссиқ келиб, музликдан оқиб келаётган дарёда сув жуда кўплигидан йўллардан ўтиб бўлмасди. Ниҳоят, 17 август куни экспедиция Селдаранинг саёз жойидан ўтишга муяссар бўлди. Музликнинг ён томонидаги қулай жойда станция қурилиши давом этди. 1933 йилнинг 7 ноябрида эса, станция иншоотининг устида Қизил байроқ ўрнатилиб, унинг ишга тушганидан дарак берарди. Станциянинг довруғи бутун дунёга таралди, бу ерга ҳар йили кетма-кет экспедициялар ташкил этила бошланди.

Федченко музлигидан ҳар уч соатда олиб борилаётган метеорологик маълумотлар В. А. Бугаев номидаги Ўрта Осиё регионал илмий-текшириш институтига мунтазам келиб турибди. Бу материаллар, чорвадорлар учун эртага бўладиган об-ҳавонинг қандай бўлишини айтиш имконини беради.

Яқинда Федченко музлигидаги метеорологик станцияга уни ташкил этган ва раҳбарлик қилган инсоннинг хотирасини абадийлаштириш мақсадида унга академик Н. П. Горбунов номи берилди.

А. АКБАРОВ,
география фанлари кандидати.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ
Холис хизмат бюроси

Самимий дил сўзлари

Х. Имомов кўп йиллардан буён ўзининг кучи, ғайратини Ғаллаорол районини ривожлантириш учун сарф қилиб келаётганлардан биридир. У совхозда бўлим бошқарувчиси, паррандачилик фабрикасида директор, район қишлоқ хўжалик бошқармасида агроном бўлиб ишлади. Мана 16 йилдирки, район газлаштириш идораси бошлиғи сифатида хонадонларни газлаштириш ишига муносиб ҳисса қўшяпти.

Яқинда у оғир бетоб бўлиб қолди. Район шифокорларига мурожаат қилди. Улар операция қилиш зарурлигини, бироқ бу операция мураккаб бўлиб, яхшиси Тошкентдаги етакчи хирургларга мурожаат қилиш кераклигини тавсия этишди. Шундай қилиб, Х. Имомов Тошкентдаги 16-шаҳар касалхонасига ётқизилди ва зудлик билан операцияга тайёрланди.

Хирург Ш. Зуннунов, ассистент Ф. Назировлар мураккаб операцияни бошлашди. Қўйилган диагноз: ўн икки бармоқли ичак фаолиятида юз берган кескин ўзгариш операция пайтида тасдиқланди.

Ёши улғайган кишиларда операция ўрни одатда қийинчилик билан битади. Ичакдаги, бадандаги тиғ ўрни одатдагидан кўра тезроқ бита бошлади. Бу ўз-ўзидан эмас эди албатта. Профессор Ў. О. Ориповнинг берган қимматли маслаҳатлари, хирургия бўлими мудири Л. Хушвақтовнинг, даволовчи врач О. В. Стрельников, врач С. Сатторовларнинг жуда катта меҳнатлари эвазига шунга эришилди.

Яқинда Хонатбек Имомов Ғаллаорол район «Меҳнат байроғи» газетаси ходимлари ҳузурига келиб, юқорида номлари тилга олинган шифобахш тиғ соҳибларига ўз миннатдорчиликларини қайта-қайта изҳор этди. «Тошкент оқшоми» редакцияси бу вазифани уддалашда ёрдам беришини сўради.

А. ЭРГАШЕВ,
Ғаллаорол район «Меҳнат байроғи» газетаси редактори, СССР Журналистлар союзининг аъзоси.

●

Унга аввал бронхит билан оғриган деб диагноз қўйишди. Аммо дори-дармондан ҳечқандай наф бўлмагач 38 ёшли бемор М. шаҳримиздаги сил ва ўпка касаллиги бўйича илмий-текшириш институтининг бронхиал диагностика бўлимига келтирилди .Тажрибали врачлар М. Абдурашидова ва В. Аун махсус аппарат ёрдамида беморнинг ўпкасида ёғоч қошиқ бандига ўхшаш нарса турганини аниқлашди.

Маълум бўлишича бемор оз-оз «отиб» турар экан. Навбатдаги ичкиликдан сўнг у ўзини ёмон ҳис қилиб, ёғоч қошиқ бандини оғзига солиб ўқчимоқчи бўлгану, мастлик билан қошиқни бир четидан тишлаб ютиб юборган экан.

Врачлар ҳеч қандай операциясиз унинг ўпкасидан қошиқ банди бўлагини суғуриб олишди. Бемор эса энди сира ичмайман деб уларни ишонтирди. Ҳар қалай, қошиқ ютиш осон бўлмаса керак-да.

Ж. АБДУЛЛАЕВ.

●

Шунингдек, оқшомхонлардан Акмал Икромов районида яшовчи П. Хошимов «Тез ёрдам»нинг 11-подстанциясида ишловчи шифокор М. Абдуқодировга, Ўрта Осиё қишлоқ хўжалиги экономикаси илмий-тадқиқот институти катта илмий ходими Р. Каримов ТошМИ ревматология маркази ординатори А. Қосимовга ўз ташаккурларини етказишни сўрашган.

Республикамизнинг турли областларидан келган бир группа беморлар номидан хат ёзган андижонлик А. Шерматов «Ташсовет» номидаги физиотерапия касалхонаси шифокорлари М. Ризаева, А. Грекова, Г. Потапова, ҳамшира Н. Рустамованинг ширинсуханликларидан мамнунлигини баён қилган. 17-шаҳар клиник касалхонасида даволанган А. Қодирбеков, А. Ким, З. Обидхўжаева, Г. Саидова ва бошқалар проктология бўлимининг З. Низомов бошчилигидаги шифокорларига хайрли ишларида янги-янги муваффақиятлар тилашган.

СЎРАГАН ЭКАНСИЗ...

Назир Тўрақулов ким?

Ҳурматли редакция! Акмал Икромов районидаги 77-мактаб Назир Тўрақулов номи билан аталади. Бироқ, афсуски мактабимизга номи берилган киши ҳақида тўлароқ маълумотга эга эмасмиз. Айтингчи, Назир Тўрақулов ким бўлган! Шу ҳақда «Тошкент оқшоми»да мақола ўқишни жуда-жуда хохлар эдик.

Т. АЛИМОВА,
77-мактаб ўқитувчиси.

Ҳаётда халқга, жамиятга меҳнати сингган кишиларнинг номи ҳамиша ардоқланади. Бундай ажойиб кишилар мамлакатимизда жуда кўп. Улар партия, давлат арбоблари, фанимиз ва маданиятимиз намояндалари, меҳнат ва ижод соҳиблари, қаҳрамон, мард-жасур, асл халқ фарзандларидир. Бундай одамларни эл-юрт ҳаётлигида ҳам, ундан сўнг ҳам ардоқлаб, эъзозлаб, фахр билан тилга олади.

Шундай экан, газетхон сўраган Назир Тўрақулов ким бўлган? У жамиятимиз учун қандай ишлар қилган? Буни тўла тасаввур қилиш учун бир қанча манбаларга мурожаат қилдик.

Назир 1892 йили Фарғона водийсининг Қўқон шаҳрида дунёга келган. 1905 йилда Қўқон савдо билим юртига кириб ўқиган. Тиришқоқ ва рус тилига ихлосманд Назир 1913—1916 йилларда Москвадаги савдо институтида таълим олган.

Биринчи жаҳон уруши вақтида Ғарбий фронтда Белоруссияда бўлган. У 1916—1917 йиллари Тўрғай областида Бутунроссия Земество Иттифоқида ишлаган.

У 1917—1918 йилларда ишчи, солдат ва мусулмон депутатлари Қўқон шаҳар Советининг секретари лавозимида ишлаган, 1918—1919 йиллари Фарғона области революцион комитетининг аъзоси бўлган.

Назир Тўрақулов 1920 йилда Туркистон АССР Марказий Ижроия Комитети раиси, шунингдек Туркистон Коммунистик партияси Марказий Комитети секретари вазифасида ишлаган. Партиянинг актив ва жонкуяр солдати 1921 йилда доҳиймиз Владимир Ильич Ленин билан учрашиш бахтига муяссар бўлганлардандир. У доҳий билан учрашиб қайтар экан, янги илҳом, янги куч билан Туркистонга келди. Шундан кейин Назир Тўрақулов Туркистон «Қўшчи» союзи ташкилотчиларидан бири бўлди.

Ишчан, партия ишига содиқ бўлган Назир Тўрақулов 1920—1922 йилларда Туркистон фронти революцион ҳарбий совети ҳамда Туркистон АССР Марказий Ижроия Комитети аъзоси ва раиси, РКП(б) Марказий Комитети Туркистон бюроси ва Туркистон комиссияси аъзоси сифатида ишлади.

Назир Тўрақулов 1922—1928 йилларда СССР Халқлари Марказий нашриётига раислик қилди. Бу лавозимда у сидқидилдан ишлади. Унинг дипломат сифатидаги фаолияти ҳам диққатга сазовор.

У 1936 йилдан Ленинградда, кейинчалик эса Москвада Шарқ халқлари тиллари ва адабиёти институтида ишлаган.

Назир Тўрақулов РКП(б) X ва XII съездларига делегат қилиб сайланган. Шунингдек, Туркистон Коммунистик партиясининг IV ва V съездларига ҳам делегат бўлган. У Бутунроссия Марказий Ижроия Комитетига аъзо ҳам бўлган.

У моҳир сўз устаси бўлиш билан бирга, бир қатор чет тилларни яхши билган. Жумладан у форс, араб, немис ва француз тилларини билган. Айниқса, рус тилига ихлоси баланд бўлиб, бу тилга ғоят меҳр қўйган эди.

Назир Тўрақулов вақтли матбуотда фаол ва актив қатнашган.

Назир Тўрақуловни ўлим орамиздан олиб кетганда у 48 ёшда эди. Унинг партия ғояларини амалга ошириш, жафокаш халқни озодликка чиқариш йўлида қилган ажойиб ишлари ҳеч қачон унутилмайди.

Ҳ. ҲАБИБУЛЛАЕВ.

«Восток» маданият уйи қошида ташкил этилган «Парвоз» халқ ансамблининг репертуари йил сайин бойиб бормоқда. Ансамблга Тошкент область Ленин комсомоли лауреати мукофотининг берилиши унунг шуҳратини янада ошириб юборди.

СУРАТДА: Ансамбль доирачилари. 30 ўқувчидан ташкил топган бу ансамблга Х. Носиров бошчилик қилмоқда.

С. Маҳкамов фотоси.

ГАЗЕТХОН ИЛҲОМЛАРИ

• *Фарзандларингиз учун*

ЭНГ АЗИЗ ИНСОН

Энг азиз инсон,
Жондан қадрдон,
Мангу меҳрибон —
Доҳиймиз Ленин!

Халқ иши учун
Курашиб кун-тун,
Сарф этган умрин—
Доҳиймиз Ленин!

Халқларни озод,
Меҳнаткашни шод,
Этган умрбод —
Доҳиймиз Ленин!

Ватан бир бўстон,
Бўлди гулистон.
Сизга шараф-шон —
Доҳиймиз Ленин!

Яшаймиз қувноқ,
Рус, ўзбек, қозоқ,
Ажралмас ўртоқ,
Доҳиймиз Ленин!

Бахтли ҳаммамиз,
Барча ўғил, қиз,
Қалбимизда Сиз —
Доҳиймиз Ленин!

ЛОЛА ГУЛ

Қайчи олиб қўлига
Комилачи мақтанди:
—Мен-чи, қоғоздан
гуллар
Кеса оламан,—деди,—
Опам эмас, мен ўзим
Кесганман турли
гуллар.
Мана кўргин,
ўртоқжон!
Жуда чиройли улар.
— Кесайинми лола
гул, —
Деб яна сўз бошлади.
Аммо қандай
кесишни
Билмай бошин
қашлади.

ИЧСИН ҚАНИ У АВВАЛ

—Ич дорини, жон қизим
Тузаласан тезгина.
Ана, ичар бўлмаса,
Кўзгудаги қизгина .

—Ичсин қани у аввал,
Ичаман кейин ўзим.

Сиз ишонинг—ичаман,
Ҳа, ойижон, чин сўзим.

Аҳад ПЎЛАТОВ.

Редактор
Ш.О.УБАЙДУЛЛАЕВ.

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК

КАТТА ТЕАТРИДА

7 май соат 19.30 да
СССР ХАЛҚ АРТИСТИ

САОДАТ ҚОБУЛОВАНИНГ
ИЖОДИЙ КЕЧАСИ

ҚАТНАШАДИЛАР: театр солистлари Гулнора УМАРОВА, Пўлат МУСТАФОЕВ ҳамда М. Ашрафий номли Тошкент Давлат консерваториясининг студентлари.

ПРОГРАММАДА: рус, чет эл ва совет композиторларининг романслари ва дуэтлари; жаҳон халқларининг қўшиқлари.

КОНЦЕРТМЕЙСТЕР — Глинка номидаги Бутуниттифоқ конкурсининг дипломанти КАРЛИН АҲМЕДЖОНОВ.

Билетлар сотилмоқда.

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА

12, 13, 16 МАЙ СОАТ 20.00 ДА
14, 15, 17, 18 МАЙ СОАТ 17 ВА 20.00 ДА
ЛОНДОН ЭСТРАДА АРТИСТЛАРИНИНГ

ГАСТРОЛЛАРИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

ГРЕГ БОНАМ, опа-сингил АНДЕРСЕНЛАР ва солистка ДЖЕЙН ЛОРДОН.

МАРК СТИВЕНС РАҲБАРЛИГИДАГИ ЧОЛҒУ АНСАМБЛИ ЖЎР БЎЛАДИ

Билетларни «ЎЗБЕККОНЦЕРТ» ва Марказий «Юбилей» спорт зали кассаларидан сотиб олиш мумкин.

Справкалар олиш учун телефонлар: кассалар — 46-03-12, 46-70-31; администратор — 46-07-53, 46-68-77.

МАКУЛАТУРА ТОПШИРУВЧИ ГРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА!

ҚАБУЛ ПУНКТЛАРИДА
АБОНЕМЕНТЛАР ТАРҚАТИЛАДИ

7, 8 майда — М. ДРЮОНнинг «КОГДА КОРОЛЬ ГУБИТ ФРАНЦИЮ» китобига ҳар бир қабул пунктида 200 тадан абонемент берилади.

14, 15, 21, 22, 28, 29 майда — А. ВИНОГРАДОВнинг «ОСУЖДЕНИЕ ПАГАНИНИ» китобига ҳар бир қабул пунктида 150 тадан абонемент берилади.

Абонемент бир йўла камида 10 килограмм макулатура топширганга кишиларгагина берилади.

Абонемент 20 килограмм макулатура топширилгандан кейингина ана шу китобни олиш ҳуқуқини беради.

Маркага макулатура қабул қилиш абонемент кўрсатилганидан кейингина амалга оширилади.

Топширилган макулатурага пул 52-01 прейскурантига биноан иккиламчи хом ашёларга белгиланган харид баҳолари бўйича тўланади.

Пунктларнинг иш вақти — соат 9.00 дан 19.00 гача: танаффус —соат 13.00 дан 14.00 гача.

ҚАБУЛ ПУНКТЛАРИ-МАГАЗИНЛАРИНИНГ АДРЕСЛАРИ:

ОКТЯБРЬ РАЙОНИДА

1 — Ўзбекистон ССР 50 йиллиги номли проспект, Марказ—15.
5 — Уйғур кўчаси (Кўкча колхоз бозори).
9 — Зиё Саид кўчаси.
35 — У. Юсупов кўчаси.
51 — Беруний кўчаси.
54 — Оқтепа массиви, 19«а»-уй.

С. РАҲИМОВ РАЙОНИДА

2 — Форобий кўчаси, Чиғатой дарвоза маҳалласи.
10 — 1/3-Қорақамиш массиви.
11 — 2/4-Қорақамиш массиви.
23 — ТошМИ массиви.
30 —1/4-Қорақамиш массиви (колхоз бозори).
42 — 1/2-Қорақамиш массиви (савдо маркази ёнида).
50 — Чимбой кўчаси.
56 — 2-Тансиқбоев массиви.

ЛЕНИН РАЙОНИДА

3 — Қўйлиқ бозори.
24 — Мирсолиҳов кўчаси, 19-уй.
31 — 2-Қўйлиқ массиви, Савдо маркази.
47 — Малая Госпитальная кўчаси, 4-уй.
48 — Куйбишев шоссеси, 818-уй.
49 — Павлов кўчаси, 10-уй.

КУЙБИШЕВ РАЙОНИДА

4 — «Ташавтомаш» массиви.
22 — Циолковский кўчаси (касб касалликлари институти қаршисида).
26 — М. Горький проспекти.
32 — Луначарский шоссеси, 301-уй.
33 — Морозов кўчаси, кабель заводи бозори.
34 — Улуғбек посёлкаси, ядро физикаси институти.
37 — 2-Қорасув массиви.

ҲАМЗА РАЙОНИДА

6 — Янгиобод массиви.
25 — Бирлашган кўчаси, автостанция.
52 — Шумилов шаҳарчаси («Мир» ёзги кинотеатри ёнида).
29 — Қурувчилар кўчаси, 38-уй.
39 — 4-турар жой шаҳарчаси, Шолохов кўчаси, 1«а»-квартали.

КИРОВ РАЙОНИДА

7 — Юнусобод массиви, Б—1.
19 — Ж. Обидова кўчаси, 20-уй.
20 — Олой бозори.
27 — Юнусобод массиви, А—3.
46 — Юнусобод массиви, СБ—4А микрорайони.
53 — «ТашГРЭС» микрорайони.

А. ИКРОМОВ РАЙОНИДА

8 — Фарҳод ярмаркаси.
13 — Чилонзор массиви, 24-квартал, 63-уй, 62-квартира.
16 — Чилонзор массиви, 12-квартал, 23-уй; 39-квартира.
17 — Чилонзор массиви, 24-квартал, 15-уй, 24-квартира.
40 — Чилонзор массиви, 14-квартал.
36 — Октябрь массиви, Ибрат кўчаси.
45 — 5-Атоий проезди, 6«а»-уй.
58 — «Октябрь» массиви, Садоқат кўчаси, 2-проезд.

ФРУНЗЕ РАЙОНИДА

12 — Ивановолик тўқувчилар кўчаси (Тўқимачилик комбинати қаршисида).
28 — Первомайск колхоз бозори.
38 — Б. Хмельницкий кўчаси, 67-уй, 8-корпус.
59 — К. Финская кўчаси,

ЧИЛОНЗОР РАЙОНИДА

14 — Чилонзор массиви, 18-квартал, 10«а»-уй, 1-квартира.
15 — Чилонзор массиви, 1-квартал, 1-уй.
41 — Чилонзор массиви, Пионерская кўчаси, 1«а»-уй.
21 — Чилонзор массиви, 20-квартал, С. Сегизбоев кўчаси.
55 — Мевазор маҳалласи, Машраб кўчаси.

СЕРГЕЛИ РАЙОНИДА

18 — Спутник массиви, Марказ—3, 5-уй.
44 — 1-Сергели массиви.
43 — Сергели массиви, Савдо маркази.

АҲОЛИ ДИҚҚАТИГА!

Макулатуралар газета, китоб-журнал, рўзғор картони ва ўраш қоғози турларига қараб алоҳида ўрам қилиб боғланган ҳолда, гражданларнинг турар жойларидан қатъий назар қабул қилинади.

ҲУРМАТЛИ ГРАЖДАНЛАР!

Абонементлар олиш учун қабул пунктларига макулатуранинг уюшқоқлик билан топширилиши адабиётнинг китоб савдоси шохобчаларига тезроқ йўл олишига имкон беради.

Абонементлар олиш масаласи юзасидан 48-04-93 телефон номери бўйича мурожаат қилинг.

«Тошкент шаҳар «ВТОРСИРЬЁ» ишлаб чиқариш-тайёрлов корхонаси.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 5/V да **Келинлар қўзғолони**, 6/V да **Аризасига кўра.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МЎЗИКАЛИ ТЕАТРИДА—5/V да **Ишонмасанг ўламан**, 6/V да **Хизматингизга тайёрмиз.**

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА **«Етти ажойиб масхарабоз». — Москва цирки усталарининг хайрлашув гастроллари** (19.00).

КИНО

5 МАЙДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ЭКИПАЖ» — **Ватан** (16, 18.30, 21.00).

«БУЙРУҚ: ЧЕГАРАДАН ЎТИЛСИН» — **Қозоғистон** (тоқ соатларда, телефон 35-24-92), **Дружба** (жуфт соатларда, телефон 66-15-75), **Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69).

«ҚАЕРДАДИР ИИҒЛАР ЗАРҒАЛДОҚ» — **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли** (тоқ соатларда, телефон 53-65-87), **Лисунов номли** (тоқ соатларда, телефон 96-34-02).

«ПОЛИЦИЯ КОМИССАРИ ВА КИЧКИНТОЙ» — **ВЛКСМ 30 йиллиги** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52).

«КАЗАКЛАР ЗАСТАВАСИ» — **Мир** (тоқ соатларда, телефон 91-08-30), **Искра** (жуфт соатларда, телефон 39-14-59), **Қозоғистон** (жуфт соатларда, телефон 35-24-92).

«МОСКВА КЎЗ ЁШЛАРИГА ИШОНМАЙДИ» — **Дружба** (17.10, 20.30, телефон 66-15-75).

«КУМУШ РЕВЮ» — **Тинчлик** (жуфт соатларда, телефон 53-86-07).

«ҚИЗИЛ ҚЎНҒИРОҚЛАР» — **1-фильм.** «МЕКСИКА ЎТ ИЧИДА» — **Санъат саройи** (12, 14.30, 17, 19.30, телефон 44-21-74), **2-фильм.** «МЕН ЯНГИ ДУНЁНИНГ ТУҒИЛИШИНИ КЎРГАНМАН» — **Санъат саройи** (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00, телефон 44-21-74), **Восток** (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00, телефон 91-14-61).

«ОГОҲЛАНТИРИШ» — **Кўкча** (тоқ соатларда, телефон 42-39-74).

«ХОҲИШНИНГ ЧЕГАРАСИ» — **Ҳамза номли** (жуфт соатларда, телефон 91-10-51).

«ГЕНЕРАЛ БУВИ», «ҚАЙНОНА» — **С. Раҳимов номли** (12, 15, 18, 21.00, телефон 48-46-71).

«БУЙРУҚ: ЎТ ОЧИЛМАСИН», «БУЙРУҚ: ЧЕГАРАДАН ЎТИЛСИН» — **Чайка** (12, 15, 18, 21.00, телефон 77-06-20).

«ЎНГДАГИ ВА ТУШДАГИ ПАРВОЗЛАР» — **К. Ёрматов номли** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 24-22-66).

«36-80 КВАДРАТИДАГИ ҲОДИСА» — **Хива** (21.20, телефон 32-78-02).

6 МАЙДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ЭКИПАЖ» — **Ватан** (11.30, 13.30, 16, 18.30, 21.00).

«БУЙРУҚ: ЧЕГАРАДАН ЎТИЛСИН» — **Қозоғистон** (тоқ соатларда, телефон 35-24-92), **Дружба** (жуфт соатларда, телефон 66-15-75). **Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69).

«ҚАЕРДАДИР ИИҒЛАР ЗАРҒАЛДОҚ» — **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли** (тоқ соатларда, телефон 53-65-87), **Лисунов номли** (тоқ соатларда, телефон 96-34-02).

«ПОЛИЦИЯ КОМИССАРИ ВА КИЧКИНТОЙ» — **ВЛКСМ 30 йиллиги** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52).

«КАЗАКЛАР ЗАСТАВАСИ» — **Мир** (тоқ соатларда, телефон 91-08-30), **Искра** (жуфт соатларда, телефон 39-14-59), **Қозоғистон** (жуфт соатларда, телефон 35-24-92).

«МОСКВА КЎЗ ЁШЛАРИГА ИШОНМАЙДИ» — **Дружба** (12, 15, 17.10, 20.30, телефон 66-15-75).

«ҚИЗИЛ ҚЎНҒИРОҚЛАР» — **2-фильм.** «МЕН ЯНГИ ДУНЁНИНГ ТУҒИЛИШИНИ КЎРГАНМАН» — **Восток** (16, 18.30, 21.00, телефон 91-14-61).

«ХОҲИШНИНГ ЧЕГАРАСИ — **Янгиобод** (тоқ соатларда, телефон 96-36-21), **Тинчлик** (жуфт соатларда, телефон 53-86-07).

«ОГОҲЛАНТИРИШ» — **Ҳамза номли** (жуфт соатларда, телефон 91-10-51).

«ГЕНЕРАЛ БУВИ», «ҚАЙНОНА» — **С. Раҳимов номли** (18, 21.00, телефон 48-46-71).

«БУЙРУҚ: ЎТ ОЧИЛМАСИН», «БУЙРУҚ: ЧЕГАРАДАН ЎТИЛСИН» — **Чайка** (18, 21.00, телефон 77-06-20).

«ЎНГДАГИ ВА ТУШДАГИ ПАРВОЗЛАР» — **К. Ёрматов номли** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 24-22-66).

«36-80 КВАДРАТИДАГИ ҲОДИСА» — **Хива** (21.20, телефон 32-78-02).

М. Қориёқубов номидаги ўзбек давлат филармонияси

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

7 МАЙ СОАТ 19.30 да
Бутуниттифоқ профессионал бадиий коллективлар кўриги-конкурси ва Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати
ЎЗБЕК АШУЛА ВА РАҚС «ШОДЛИК»
АНСАМБЛИНИНГ

КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АРТИСТ
ҒУЛОМЖОН ЁҚУБОВ

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист, Бутуниттифоқ эстрада артистлари конкурси ва Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати
ДИЛАФРЎЗ ЖАББОРОВА

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ва Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати.
ҚИЗЛАРХОН ДЎСТМУҲАМЕДОВА

VI жаҳон фестивалининг лауреати
АНВАР РУСТАМОВ

Солистлар: Абдуқодир ЮСУПОВ, Салоҳиддин МУҲИДДИНОВ, Ҳотам ҲОЖИЕВ, Дилором ҚАЮМОВА, Раҳима НОСИРОВА, Райҳон АБДУЛЛАЕВА, Лола ОҚИЛОВА, Роза КАКУРИЕВА ва бошқалар.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ

Программани — Ўткир СИДДИҚОВ олиб боради.

«Шодлик» ансамблининг бадиий раҳбари ва бош балетмейстери — Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Қодир МЎМИНОВ.

Музика раҳбари — Исматулла РАҲМАТУЛЛАЕВ.

М. Қориёқубов номидаги ўзбек давлат филармонияси

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

9 МАЙ СОАТ 17.00 ВА 20.00 ДА

КАТТА БАЙРАМ КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

М. Қориёқубов номидаги ўзбек давлат филармониясининг
«ХАНДА» АНСАМБЛИ

Сатира, юмор, пародия ва ҳажвий қўшиқлар ижрочиси
ШЕРҚЎЗИ ҒОЗИЕВ

СОЛИСТЛАР: Исмоилжон ТУРДИАЛИЕВ, Аъзам ҒОЗИЕВ, Санобар РАҲИМОВА, Малика ШАРИПОВА, Розия НАЗАРОВА, Матлуба ЖАЛИЛОВА, Ғайбулла МЕЛИЗИЯЕЕВ, Ноила НУРМУҲАМЕДОВА.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ

ПРОГРАММАНИ — Мамасали ХОЛМАТОВ ва Зайниддин ОМОНОВ олиб борадилар.

«ХАНДА» ансамблининг бадиий раҳбари — Шерқўзи ҒОЗИЕВ.

Музика раҳбари — Мирсалим Муҳаммаджонов.

Программада: Айтсам тилим куяди, айтмасам дилим...» (икки бўлимдан иборат театрлаштирилган эстрада томошаси).

Сценарий муаллифи — Шерқўзи ҒОЗИЕВ.

СИЗГА КОСТЮМ КЕРАКМИ?

БОШ УНИВЕРМАГНИНГ

УЧИНЧИ ҚАВАТИДА
ҲАР КУНИ

МАМЛАКАТИМИЗДА ВА ЧЕТ ЭЛЛАРДА
ИШЛАБ ЧИҚАРИЛГАН

ЭРКАКЛАР КОСТЮМЛАРИНИНГ КЕНГ
АССОРТИМЕНТИ МАВЖУД

Спорт услубидаги костюмлар (Венгрияда ишлаб чиқарилган). Размери 44 дан 52 гача. Баҳоси — 85 сўмдан 95 сўмгача.

Тўқ зангори ва жигар рангдаги енгил жун газламадан тикилган костюмлар (Польшада ишлаб чиқарилган). Размери — 50. Баҳоси — 92 сўм.

майда катакли жун газламадан тикилган костюмлар (Венгрияда ишлаб чиқарилган). Размери 48, 50. Баҳоси—150 сўм.

Ёшлар учун мўлжалланган (нимчали) **костюмлар.** Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг маҳсулоти. Пиджак — оқ жун газламадан, шими ва нимчаси — тўқ рангдаги газламадан. Размери — 46 дан 50 гача. Баҳоси — 125 сўм.

Мамлакатимизда ишлаб чиқарилган нимчали костюмлар. Пиджаги — йўл-йўл кулранг газламадан, шими ва нимчаси— тўқ рангдаги газламадан. Размери—52, 54. Баҳоси—101 сўм.

ҚАНДАЙ КОСТЮМНИ ТАНЛАШ КЕРАК?

Ҳозир классик ва спорт услубидаги костюмлар модада. Классик услубдаги костюм гавдага бироз ёпишиб туриши, бирмунча кенгайтирилган елкаси, ўткир ёқалари, бел қисми бироз кенг ва пасайтирилганлиги билан фарқланади.

Спорт услубидаги костюмлар учун эса эркин форма, бироз кенгайтирилган елка, оддий шаклдаги катта қоплама чўнтак, бурмалар, манзарали чоклар хосдир.

Бу йилги мавсумда турли, аммо ўзаро яхши уйғунлашадиган рангдаги газламалардан тикилган комбинациялашган костюмлар айниқса модада.

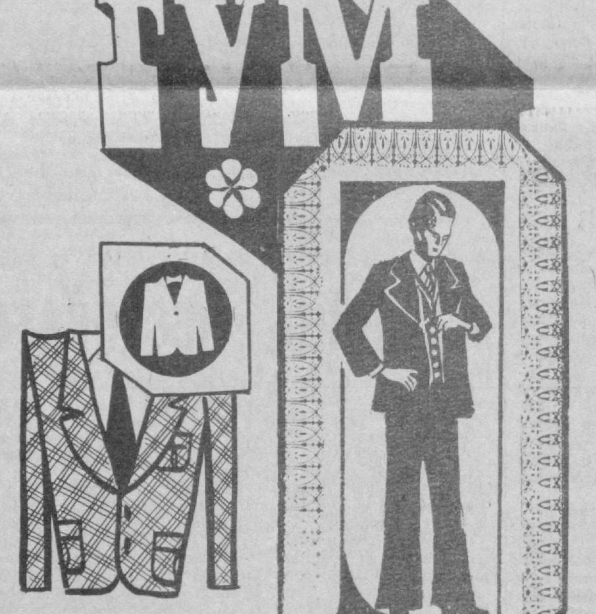

ГУМ.

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон агентлиги.

2-«КОСМОС» МАГАЗИНИДА

(Халқлар дўстлиги проспекти, 2-уй)
ЯНГИ ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН ЧОЛҒУ
АСБОБЛАРИ БЎЛИМИ

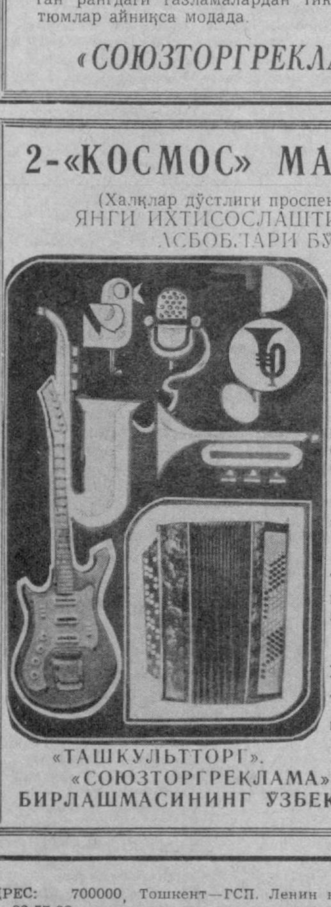

ОЧИЛДИ

Савдода пианино, аккордеонлар, баянлар, электрогитаралар, кучайтиргич қурилмалари мавжуд.

Чолғу асбобларини нақд пулга, пул ўтказиш йўли билан ва кредитга сотиб олиш мумкин.

Магазиндаги чолғу асбобларини созловчилар, шунингдек сотиб олинган буюмларни уйга элтиб беришни ташкил этувчи «Узтрансэкспедиция» хизмати сизнинг эътиборингизга мунтазир.

ЭСЛАТИБ ЎТАМИЗ.
Халқлар дўстлиги проспектидаги 3-«Музика уйи» магазини ёпилган.

«ТАШКУЛЬТТОРГ», «СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН АГЕНТЛИГИ.

Тошкент шаҳар Совети Ижроия Комитети
савдо Бош бошқармаси

«ЁШЛИК» МАКТАБ-МАГАЗИНИ

контролёр-кассирлар тайёрлаш бўйича

6 ОЙЛИК КУРСЛАРГА ВА

озиқ-овқат товарлари билан савдо қилувчи кичик сотувчиларни тайёрлайдиган

4 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

8 —10 синф ҳажмида маълумотли, 16 ёшдан 25 ёшгача, Тошкент шаҳрида доимий пропискаси бўлган ёшлар имтиҳонсиз қабул қилинадилар.

Ўқувчиларга ойига 50 сўмдан 64 сўмгача стипендия тўланади.

Ўқиш даври меҳнат стажига қўшилади.

Ўқувчилар бир вақтнинг ўзида кечки мактабда ёки савдо техникумида ўқишлари мумкин.

«Ёшлик» мактаб-магазинини тамомлаганлар катта магазинларга ишга юбориладилар ва уларга имтиёзли равишда совет савдо техникумининг кечки бўлимига ўқишга кириш имконияти берилади.

Ўқиш ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Кафанов кўчаси, 65-уй (2, 5, 9, 1, 10, 24, 8-трамвайлар: 39 22, 55, 3, 80-автобусларнинг «Госпиталь» бозори» бекати). Справкалар учун телефон 55-75-15.

ТВ

5 МАЙ — ПАЙШАНБА

МАТБУОТ КУНИ

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

18.00 «Бугун — Матбуот куни». 18.45 «Миллионлар ленинча университети». «Меҳнатга қизиқишни тарбиялашда техник ижодкорликнинг роли». 19.15. «Дунё воқеалари». 19.35 Туғилган кунининг 165 йиллигига. «К. Маркс ва ҳозирги давр». 20.20 «Тириклайин қўлга олинсин». Уч серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия. 21.30 «Время». 22.05 «Севимли Ватаним менинг». Фильм-концерт. 23.10 «Учишни истайман». Телевизион ҳужжатли фильм. 23.40 «Дунё воқеалари».

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

18.30 Янгиликлар. 18.45 «Бизиб дараси». Телевизион ҳужжатли фильм. 19.00 «Қирқ бешинчи йилнинг қиши ва баҳори». Кўп серияли телевизион ҳужжатли фильм. 3-серия. «Учинчи империянинг ҳалокати. Берлин». 20.00 Украина телевидениеси ва радиосининг хизмат кўрсатган симфоник оркестри И. Шамо асарларини ижро этади. 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 «Ҳаракат хавфсизлиги учун». 21.15 «Севастополь кемасозлари». Ҳужжатли фильм. 21.30 «Время». 22.05 «Қовун». Телевизион бадиий фильм премьераси. 23.10 Болгар эстрадаси артистларининг концерти.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Кел дўстлашайлик». «Саккизоёқликлар», «Квашка». Мультфильмлар. 18.45 «Илҳом». Ижодкор ёшларнинг телевизион клуби. 19.30 «Ахборот». (рус.). 19.45 Матбуот кунига. «Партиявий, халқчил...». 20.30 «Ахборот». 20.50 Матбуот ходимлари учун концерт. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Сув ва ҳосил». 22.25 «Шахсий масалалар бўйича бир неча интервью». Бадиий фильм (рус.). 23.50 Янгиликлар.

II

18.05 Кўрсатувлар программаси. 18.10 «Куртат». Телевизион фильм. 18.20 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Назарий механика. 19.20 «Она шаҳрим — Тошкентим». 19.50 «Булутлар остидаги буғулар». Телевизион фильм. 20.00 Янгиликлар. 20.20 Абитуриентлар учун. Физика. 21.20 «Ишчи бўлмоқчиман». Телевизион фильм. 21.30 МТ II.

6 МАЙ — ЖУМА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 Мактаб ўқувчиларининг Улуғ Ватан уруши ветерани, РСФСРда хизмат кўрсатган юрист Г. Д. Киевская билан учрашуви. 10.25 «Тириклайин қўлга олинсин». Уч серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия. 11.35 «Ҳам меҳнат, ҳам илҳом». Одесса опера ва балет театри артистларининг концерти. Одессадан олиб кўрсатилади. 12.15 Янгиликлар. 15.00 Янгиликлар. 15.20 Мамлакат телевидение студияларининг ҳужжатли фильмлари. 16.10 «Рус тили». 16.40 Уфқ». Ленинграддан олиб кўрсатилади. 17.40 «Поэзия». Н. Фдеров.

18.15 «Эртак ҳузурида меҳмонда». «Орзунинг рўёбга чиқиши». Мультфильм. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Инсон ва қонун». 20.00 А. Литвиненко ижросида рус халқ қўшиқлари. 20.20 «Тириклайин қўлга олинсин». Уч серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 3-серия. 21.30 «Время». 22.05 «Фан ва турмуш». 22.45 Радио кунига бағишланган концерт. Союзлар уйининг Колонна залидан олиб кўрсатилади. 24.00 «Дунё воқеалари».

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 Рус адабиёти. М. Е. Салтиков-Шчедрин эртаклари (рус.). 12.00 «Май гуллари». Болалар боғчасида тарбияланувчиларнинг чиқиши (такрорий). 12.30 «Доғистон баҳори». Телевизион фильм. 13.00 «Замандас». Қишлоқ хўжалиги ходимлари учун кўрсатув (қозоқ тилида). 18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Сеҳрли самовар». Мультфильм. 18.15 «Эртага — Радио куни». 19.00 Радио кунига бағишланган концерт. А. Навоий номли Давлат академик Катта театридан олиб кўрсатилади. 20.30 «Ахборот». (рус., ўзб). 21.05 «Мева-сабзавот марафони». Ҳужжатли фильм премьераси («Узкинохроника»). 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Дунё воқеалари». 22.35 Ғ. Ғулом туғилган куннинг 80 йиллигига. «Шум бола». Бадиий фильм.

Ўзбекистон ССР Давлат план комитетининг илмий-техника информацияси ва техник-иқтисодий тадқиқотлар илмий-текшириш институти коллективи институт ходими М. А. Баҳромовага отаси

Акбар БАҲРОМОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

4 ТОШКЕНТ ОҚШОМИ
БЕТ.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ»
(«ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ»)
—орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—ГСП, Ленин кўчаси, 41. Телефонлар: секретариат — 33-57-02; бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат — 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги—32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ—32-54-19; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари 32-53-10; адабиёт ва санъат - 32-56-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари—32-55-32; хатлар — 32-29-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери — 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

5 МАЙ, 1983 й. Р-07188. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонасида офсет усулида босилган. Тошкент шаҳри. Б-2015. ИНДЕКС 64690.